13 ŞUBAT 1980 ÇARŞAMBA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

AET'ye tam üyelik için ne dediler

8. SAYFADA

ÇİĞLİ'YE HENÜZ GİRİLEMEDİ

TARİŞ'te yeni bir operasyon hazırlığı mı?..

- Polis geriye çekilerek, yerini jandarmaya bıraktı
- İzmir'de protesto gösterileri yer yer sürerken TARİŞ'te sessizlik var

İZMİR (DEMOKRAT)

TARİŞ Genel Müdürü Hakkı Gürün'ün "direnişe katılan işçileri saptamak ve işten çıkarmak" amacıyla işyerini kapatma süresi bugün dolarken, polisin TARİŞ çevresinden çekilerek yerine jandarmayı bıraktığı görüldü. Bu arada kentin çeşitli yerlerinde gösteriler sürerken, TARİŞ işyerlerinde sessizliğin hakim olduğu bildirildi.

Çiğli İplik Fabrikası işçileri fabrikayı boşaltmak isteyen güvenlik görevlilerine karşı direnişlerini dün de sürdürdüler. Fabrikanın çevresinin jandarma ile çevrildiği görüldü. İşçiler polisin geri çekilerek yerini jandarmaya bırakmasını "Yeni bir operasyon hazırlığı" olarak nitelediler.

Beş gün süreyle silahlı çatışmaların geçtiği TARİŞ işyerleri ve çevresinde sessizliğin hakim olduğu bildirildi.

Öte yandan kentin çeşitli yerlerinde TARİŞ işçilerini desteklemek amacıyla yapılan gösteriler yer yer sürdü. Kentin çeşitli yerlerine pankartlar asılırken, bir çok esnafın da dükkanlarını açmadıkları bildirildi.

TARİŞ Genel Müdürü Hakkı Gürün'ün 6 Şubat günü üretimi durdurduğu

(Devamı 7. Sayfada)

DEMOKRAT'ça

"Olaylardan iki kesit ya da karanlıktan aydınlığa"

Geçtiğimiz günlerde bir Abdi İpekçi semineri düzenlenmiştir. Türkiye'de terör konulu seminerde sunulan bildirilerde "terör" konusu üzerine çeşitli "bilimsel!" görüşler sergilenmiş, Türkiye'de yaşanan olayların bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu olayın en çarpıcı yani, seminerde Abdi İpekçi'yi öldüren zihniyetin de temsil edilmesidir.

Yani, faşistler tarafından tertiplenen bir suikast ile öldürülen İpekçi nin anısına düzenlenen bir seminerde MHP temsilcisi "Türkiye'de Terör" konusunu tartışan çevrelere konferans vermektedir. Sanki, Türkiye'de yaşanan olayları vede İpekçi'nin öldürülmesini hala "sağdan ve soldan kaynaklanan bir terör" olayı olarak görmekte ısrar eden çevrelerle alay edercesine..

Gerçektende, bu olay belirli çevrelere karşı "tarih"in bir hiçviyesi sayılmalıdır. Türkiye'de milyonlarca emekçi ile birlikte kendi başları üzerinde de sallanan faşizmin ölümcül tehdidini hala görmezden gelen ve hala ülkemizdeki olayları "terör ve anarşi" olayları olarak değerlendirerek, "sağa da sola da karşıyım" nakaratından bir nebze ileri gidemeyen "demokrat" çevrelere karşı, tarihin acı bir alayı sayılmalıdır.

Bugün, ülkemizde yaşanan olayların Avrupa'da "terörizm" diye bilinen olaylarla en ufak bir ilişkisinin olmadığı yeterince açıktır. Evet, batı ülkelerinde görülen ve sansasyonel eylemlerle kendilerinden sözettirmeye çalışan örgütlere benzer örgütçükler ve o türden eylemler bizde de zaman zaman görülmektedir. Ancak bugün bu tür olayların hiç bir belirleyici önemi yoktur. Bu olayların "olay" haline gelmesi de belirli politik amaçlara bağlı olduğu sanılan yayınlarla ilgili birşeydir.

Bugün ülkede yaşanan gerçek olay, milyonlarca emekçinin tam bir ölüm-kalım mücadelesi içinde olduğudur. Ekonomik bozgun siyasal ve toplumsal kargaşaya dönüşmüştür.

Egemen sınıflar kendi ekonomik bozgunlarının kefaretini milyonlarca emekçiye zorla ödettirmek istiyorlar.

İpekçi'yi bu nedenle öldürttüler, Karafakioğlu'nu, B.Cömertleri ve nice nice gencecik canları bu yüzden kıydılar..Milyonlarca emekçinin kollarına "Demirden bir kelepçe takar gibi" faşizmin karanlığını egemen kılmak için...

Bu yalın, apaçık gerçekler hala niçin anlamazdan gelinir? Niçin faşizmin ölüm listelerinde bulunan insanlar, İpekçi'nin anısına(!) onun katilleriyle beraber "terörü lanetleme ayinleri" yaparak, gerçeğin karartılması çabalarına ortak olurlar? Ve dahası, niçin genciyle, aydınıyla, işçisiyle, memuruyla tüm bir halkın gerçek bir ölüm-kalım davasıyla karşı karşıya olduğunu anlamazlar, niçin aydınlarımızın içinde bulunduğu bu anlaşılmaz yanılgı ülkenin geleceği açısından insanın gerçekten içini karartacak, umutsuzluğa karamsarlığa sürükleyecek bir durumdur?

Karanlığın düşmanları eğer bu kadar "Kör karanlığın" içinde olursa, karanlık nasıl dağıtılacaktır? Bütün bir halkın kollarına dolanmak istenen faşizmin zincirleri nasıl parçalanacaktır?

İzmir halkı, işçileri, kadını-erkeği-yaşlısı-genciyle sanki bu soruları yanıtlamak istemekte, ya da sanki İpekçi seminerine bir bildiri de onlar sunmaktadır.

Önce TARİŞ işçileri, işçilerin bir kısmının işlerinden atılmasını kabul etmemişler ve yeni faşist kadrolar aracılığıyla TARİŞ'in faşistleştiril-

(Devamı 7. Sayfada)

İZMİR'DEN NOTLAR:

İzmir'de direniş var ilk kurşun Çimentepe'ye

Kemal BALCI
İzmir'den Yazıyor

"Hökümat yok mudur? Bu zulümdür'' diye ağlayarak ağıt yakıyordu 55 yaşındaki bir ana. Çimentepe'de asker ve polisin başlattığı kuşatmada 7 kişi yaralanmıştı. 12 yaşındaki Halide Çelik karnından yemişti G–3 kurşununu. Cemil Oral ise göğsünden aldığı kurşunlarla düşerken, halk yaralıyı kaçırıyordu, polisten..

Cemil Oral'a ilk müdahaleyi direnişteki TARİŞ doktoru yaptı. Ancak başarılı olamadı. Can verdi lise öğrencisi Cemil.

Çimentepe, emekçilerin oturduğu bir gecekondu mahallesi. Tepelere doğru eğrilerek yükseliyor taş yolları. TARİŞ

(Devamı 7. Sayfada)

TARİŞ...TARİŞ...

22 OCAK

Olaylar 22 Ocak günü İçişleri Bakanı'nın emriyle TARİŞ'in tüm konbinalarında "genel arama" bahanesiyle baskınlar yapılmasıyla başladı. Olayın, düzmeciliği o kadar açıktı ki, ertesi gün Emniyet Müdürlüğü'nün belediyeden "arama" öncesi 5 otobüs istediği ortaya çıktı. Çıkan çatışmada 150'yi aşkın işçi yaralandı, 600 dolayında işçi gözaltına alındı. Yaralananlara, işyeri doktorunun bakmadığı gözlendi.

Sabah 5.30'da polislerin Zeytinyağı kon binasında arama yapmak istemeleri üzerine çıkan çatışmada,

(Devamı 7. Sayfada)

Kayseri Develi Ağır Ceza Hakimi silahla yaralandı

Faşistler Elazığ'da devrimci bir avukatı daha öldürdü

- Çanakkale'de AP ve MHP İl örgütlerinin binasına patlayıcı madde atıldı.
- Mersin'de T.İ.T. yanlısı 3 faşist tutuklandı.
- İstanbul'da banliyö treninde faşistler 2 Tekel işçisini dövdüler.

(HABERİ 4. SAYFADA)

İSTANBUL GREVLER VE DİRENİŞLER KENTİ OLDU

SSK işçileri hem halay çekiyor, hem bağırıyor, "haklarımızı söke söke alacağız." (FOTOĞRAF: HÜSEYİN AVUÇ)

Mensucat işçileri makinalarının başında direnişte.

İşverenlerin işyeri kapatarak sokağa döktükleri işçilerin sayısı artarken, bu nedenle direnişe başlayan işçiler de çoğalıyor. İşte grevci KOT işçileri. (Fotoğraf: KADİR KAPUAĞASI)

TEKEL İşçileri: Haklarımızı ve insanca yaşam şartları istiyoruz.

KOT İşçileri: Sokakta kalmamak için, direnişe geçtik.

Mensucat İşçileri: İşten atılan arkadaşlarımız geri gelecek...

SSK İşçileri: Asgari ücrete çalışılır mı?

(HABERİ 7, SAYFADA)

13 bin Tekel işçisinin 2 aya yaklaşan direnişi sürerken ana ve babalarının yanından ayrılmayan direnişçi işçilerin çocukları direnişin en yakın destekçileri. (FOTOĞRAF: CENGİZHAN GÜNGÖR)

Boğaz yolcularının tepkileri sürüyor

Zamlar İstanbul, Ankara, Tonya'da protesto edildi

- Kepenk indiren bazı esnaf gözaltına alındı
- ANKARA'DA DEMİRTEPE DURAĞINA ÜZERİNDE "ZAM ZULÜM İLKENİZ, YIKILACAK DÜZENİNİZ" YAZILI BİR PANKART ASILDI

HABER MERKEZİ

Yurdun çeşitli yerlerinde son zamlara karşı yürütülen protesto eylemleri dün de devam etti.

İSTANBUL'DA DÜKKANLAR KAPANIYOR

Son zamlardan sonra İstanbul'un Kartal, Kocamustafapaşa, Zeytinburnu, Bostancı, Kadıköy ve Kozyatağı semtlerinde yapılan kepenk kapatma eylemlerine dün Ümraniye ve Üst Göztepe esnafı da katıldı.

Ümraniye'de esnafı kepenk indirmeye zorladıkları iddasıyla 15 kişi gözaltına alındı. Öte yandan güvenlik kuvvetlerinin dükkanların açık tutulması için yoğun çaba harcadıkları bildirildi.

Üst Göztepe semtinde çok sayıda esnafın da zamları ve devalüasyonu kınama amacıyla dün sabah kepenklerini indirdikleri öğrenildi.

BOĞAZ HATTI YOLCULARI ENGELLEMELERE KARŞI PROTESTOLARINI SÜRDÜRÜYORLAR

İstanbul Boğaz hattın-

(Devamı 7. Sayfada)

DİSK'in 13. kuruluş yıldönümü bugün kutlanıyor

HABER MERKEZİ

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 13. Kuruluş Yıldönümü bugün, saat 14.00'den 18.00'e kadar sürecek bir programla, Spor ve Sergi Sarayında kutlanıyor. Yıldönümü Programı, DİSK Bölge Temsilciler Meclisi toplantısı kapsamında ele alınacak.

13 Şubat 1967'de T. Maden–İş, Lastik–İş, Basın–İş, Gıda–İş ve Türk Maden–İş Sendikaları tarafından kurulmuş olan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun şu anda 600 bin işçi üyesi bulunmaktadır.

Senatör Kafaoğlu: Bütçe Tasarısı Anayasa'ya aykırıdır

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhuriyet Senatosu'nun dünkü birleşiminde Maliye Bakanlığı Bütçesi üzerinde konuşan Kontenjan Senatörü Adnan Başer Kafaoğlu, bütçenin Anayasa'ya aykırı olduğunu belirterek:

"Zamlara karşı bütün Türkiye'de büyük bir infial vardır. Bu operasyonda kaynaklar bulunmazsa, büyük bir çıkmaza girilir" dedi.

Kafaoğlu, bütçenin devalüasyonun yapılmasından önce hazırlandığını kastederek, "Bu büt-

(Devamı 7. Sayfada)

Sezgin: 6 bin 300 lira vergi dışı bırakılacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Maliye Bakanı İsmet Sezgin, en az geçim indiriminin asgari ücret düzeyinin de üstüne çıkarılarak 6 bin 300 liranın vergi dışı bırakılacağını, defter tutma sınırlarının 10 kat genişletileceğini MEYAK kesintilerinin Gelir Vergisi matrahından düşüleceğini açıkladı.

Son alınan ekonomik önlemleri vergi önlemleri ile desteklemek istediklerini bildiren Maliye Bakanı Sezgin, 10 milyon liraya kadar olan gelirlerden yüzde 75 oranında

(Devamı 7. Sayfada)

YSE-İŞ GENEL BAŞKANI İSMET ACAR:

Kars, açık hava hapishanesine dönüştürülmek isteniyor

ANKARA (DEMOKRAT)

YSE-İş Sendikası Kars Şube Başkanı Şemşettin Gültekin'in, Kars YSE Müdürü Talat Yılmaz ve yanındakilerin saldırısı sonucu yaralandığı bildirildi.

YSE–İş Genel Başkanı İsmet Acar, YSE Müdürü Yılmaz'ın odasında meydana gelen olayla ilgili olarak yaptığı açıklamada, işverenlerin saldırısı ve polisin tutumu ile işyerlerinde "Faşist MİSK'in" örgütlendirilmeye çalışıldığını bildirerek, "Kars'da büyük oyunlar tezgahlanıyor" dedi.

Kars'ın ilerici ve devrimciler için bir açık hava hapishanesine dönüştürülmek istendiğini belirten Acar, dün yaptığı yazılı açıklamasında "Saldırılar işçileri yıldıramayacaktır. Kars'da çıkması olası büyük olayların sorumlusu hiç kuşkusuz Kars Valisi Emniyet Müdürü ve YSE Müdürü olacaktır" şeklinde konuştu.

(Devamı 7. Sayfada)

TEK ve MTA'da 105 memur sürgün edildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Türkiye Elektrik Kurumu ve Maden Tetkik Arama Dairesi Başkanlığı'nda şimdiye kadar 105 memurun çeşitli illere sürgün edildiği ve çeşitli sicil suçları bulunan ve daha önce görevinden ayrılmış bir kişinin TEK'de Sosyal İşler Müdürü, yapıldığı öğrenildi.

Edinilen bilgilere göre, şimdiye kadar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda 40, TEK'de 25 ve MTA'da 40 memur çeşitli illere sürgün edildi.

Türkiye Elektrik Kurumu'ndaki daha önceki görevi sırasında iş akti feshedilen, ve "tevbih, yövmiyesinin kesilmesi gibi cezalara çarptırılan ve memurlar arasında, kafeteryada çalışmakta iken 80 bin lirayı zimmetine geçirdiği söylenen Ragıp Altıner adındaki kişi, Sosyal İşler Müdürlüğü'ne atandı.

Bu arada Satılmış Özçelik adındaki bir memur mevcut görevinden alınarak odacı yapıldı. Yine daha önce görevine son verilen Nedret Dadak adındaki bir bayanın da tekrar işe alındığı ve çalışmadığı sürelere ait paralarında kendisine verildiği belirtildi.

Devrimci METAL-İŞ'in 4 yöneticisi ile 23 üyesi gözaltına alındı

ANKARA (DEMOKRAT)

Devrimci Metal–İş Sendikası'nın 4 yöneticisi ve 23 üyesi gözaltına alındı.

Devrimci Metal–İş Sendikası'nın Ulus'taki Ankara şubesini basan güvenlik kuvvetleri binada bulunan Ankara Şubesi Başkanı Hüseyin Ardıç şube saymanı Hasan Espalat, Yönetim Kurulu üyelerinden Ahmet Ağcaoğlu, Hasan Olay ve 23 işçiyi gözaltına aldı.

Devrimci Metal–İş Sendikası Ankara şubesinden olay ile ilgili yapılan açıklamada, gerekçesiz olarak gözaltına alınan sendika yöneticilerinin ve üyelerinin serbest bırakılması istendi.

(Devamı 7. Sayfada)

ANKARA DEMİRYOLU İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL BAŞKANI DEMİR:

Azınlık hükümeti azınlığı mutlu kılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Demiryolu İşçileri Sendikası'nın 19. Genel Kurulu dün Ankara'da çalışmalarına başladı.

Genel Kurul'u bir konuşma ile açan Sendika Genel Başkanı Niyazi Demir, son alınan ekonomik kararları eleştirdi ve "Devalüasyon kararı ve zamlar ile ortaya çıkan bir dizi önlemler orta ve dar gelirliye birşey getirmemiş, devletin pekçok imkanı para babalarına devredilerek, azınlık hükümetince, azınlığın mutlu olmasının önlemleri alınmıştır" dedi.

Ortadoğu'da, soğuk savaşın sıcak savaşa yöneldiğini ve Türkiye'nin de her geçen gün bu savaşa itildiğini ileri süren Niyazi Demir, ülkenin

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

AP İktidarının bu İzmir Senatörü

12 Mart döneminde, 27 Mayıs devriminde emekli olan bir general, hemen her ay, AP yanlısı "Son Havadis" gazetesinde bir makale yayınlar ve sıkıyönetimin orduyu yıprattığından, sıkıyönetimin yüklendiği görevlerin "kurulacak Milis Kuvvetleri"ne aktarılması gerektiğinden, tüm bozguncu ve solcuların teker teker saptanarak, ülke çapında listelerinin hazırlanması zorunluğundan söz eder ve Endonezya'yı örnek göstererek, günü geldiğinde tam bir temizliğin yapılmasını öğütlerdi. Soğukkanlılıkla ağzında gevelediği, yüzbinlerce kişinin bir kan denizinde öldürülmesi idi.

Nedense, bizde böyle insan canı ile tahtakurusununkini birbirine karıştıran "uygar" kişiler çokça çıkar.

Bir zamanlar da, üç delikanlının idamı sırasında, çok büyük başlardan birinin hanımı, analığını unutarak, "Memleketin menfaati gerektirdiğinde üç değil yüzbin kişiyi feda ederiz" biçiminde bir tümce yumurtlamıştı. Tavuklaşarak ve insanları yumurta sanarak.

Sonra da -kurtulamadıkları bir aşağılık duygusu ile yanaşmaya yılıştıkları- "Batı bize barbar diyor" diye yakınırlar.

Batı ne yapsın? "Şeçaat arzederken sirkatin söyleyen" bu kafaya uygar mı desin?

Son günlerde, bu mezbaha kasabı ölçüsü, yeni boyutlar kazanmakta. Milli Savunma Bakanlığı Bütçesi üzerinde AP Grubu adına konuşan İzmir Senatörü Süleyman Tuncel "içinde bulunduğumuz safha anarşi ve terör değildir, gayri nizami harbin ilk safhasıdır. (....) Halen Türk Silahlı Kuvvetleri,eski tabirle, bir iç hat manevrası yapmak zorundadır. Bu iç harb manevrası, öncelikle Doğu'da kat-i neticeyi aldıktan sonra, Batıya teveccüh veya tersi anlamda değildir. Bu iç hat manevrası bütün vatan sathında cereyan eden gayri nizami harbin köküne kibrit suyu dökerek, gerilerinden emin olarak hudud boylarına dönmek olmalıdır. Asıl görevinin ifâsına mani olan tâli görevin öncelikle başarılması bir askerlik kaidesidir" buyurmuşlar.

Her halde, İttihat ve Terakki yöneticileri de Ermeni tehciri sırasında böyle düşünmüşlerdir. Sanırım, aynı mantıksal düşünce ile, Yunan Genel Kurmay Başkanlığının planları arasında Batı Trakya Türklerine ilişkin bir iç hat manevrası planı bulunduğunu da varsayabiliriz.

AP iktidarının bu İzmir Senatörü, bir iç hat manevrası ile köküne kibrit suyu dökülmesini istediği durumun, nerelerden kaynaklandığını, hangi güçlerce nasıl karıştırıldığını, ne tür kışkırtma ve cinayetlerle beslendiğini, ne nesne bir politikanın uygulanmasının meyvesi olduğunu saptayabilecek bilgi ve eğitimi, bir zamanlar mezun olduğu Harb Akademisinde, pek âlâ almış olmalıdır. Dahası; kuşkusuz, yetiştiği Ocağın önde gelen gelenekleri arasında mertlik ve dürüstlüğün yer aldığını da bilmektedir.

Böyledir de; AP iktidarının bu İzmir Senatörü, "Kanlı Pazar"dan başlayarak, 12 Mart döneminde, "1 Mayıs 1977'de, Hamidonun öldürülmesinde; Sirkeci İstasyonu ve Yeşilköy Havaalanı patlamalarında; Öz, Cömert, Tanilli, Sanalan, Karafakioğlu, İpekçi, Ünsal, Doğanay, Tütengil, Yurdakul, Güllüoğlu vb. cinayetlerinde; Kahramanmaraş soykırımında, Sivas-Tokat-Elazığ vb. olaylarında; Hatay-Kayseri vb. illeri baskı uygulamalarında; Emniyet Müdürlükleri ve karakollarda, MC dönemlerinde devlet kadrolarında; Senatörü olduğu ilde, Tariş'te, hangi ellerin ne tür oyunlar düzenlediğini hiç mi bilmez, görmez ve duymaz?

AP iktidarının bu İzmir Senatörüne "İç hat manevrası"nın öğretildiği yerde "Durum muhakemesi" diye bir başka şey de öğretilmiştir ki, insanoğlu bir kez bu konuda çuvalladı mı, tüm iç hat manevraları geri teper.

Vatan kurtaran AP iktidarının bu İzmir Senatörü, bir kez için olsun, bir vatandaşın işkence olayına sahip çıkmış mıdır?

AP iktidarının İzmir Senatörü Süleyman bey; hiç sizin şeyinizin içinde cam tüp kırdılar mı?

HAFTALIK

Kökü dışarda kararlar

Muzaffer ERDOST

Emperyalizmin, genelolarak,bağımlı ülkelerde, üretim aracı üretimine, yani ağır sanayiin kurulmasına karşı olduğu, ve ikincisi, özel olarak, Türkiye'de, iktisadi devlet işletmelerini, yani devletçiliği, kendi egemenliği açısından sakıncalı bulduğu gözardı edilmemelidir.

Üretim aracı üretimi, yani ağır sanayi, bir ülkenin iktisadi özerkliğe kavuşabilmesinin ve toplumsal gelişmesinin zorunlu koşuludur. Emperyalizm,bağımlı ülkede, üretim aracı üretimine, yani ağır sanayiye ve özellikle de üretim aracı olarak makina üretimine karşı çıkar. Ülkenin, kendi olanaklarıyla da olsa, üretim aracı üretimine yönelmesine, bir başka deyişle gelişmesine ve iktisadi özerkliğe kavuşmasına kesinlikle izin vermez.

Emperyalizmi rahatsız eden bir başka neden, ülke ekonomisine oranla, büyük boyutlara ulaştığını gördüğü iktisadi devlet işletmeleridir. Askeri-feodal devlet olan imparatorluğun, daha çok askeri gereksinmelerini karşılamak amacıyla kurduğu işletmeler, Cumhuriyet'in ilk yıllarında, büyük ölçüde sivilleştirilmiş ve "devletçilik" ilkesi altında geliştirilmiştir. Bir bakıma, iktisadi bağımsızlığımızın son mevzileri olarak kalmış bulunan iktisadi devlet işletmelerinin varlığı, yabancı sermayenin, bazı alanlarda ülkeye girmesini engellediği gibi, özel sermayenin, bazı tatlı kâr alanlarını ele geçirmesinin de engeli olmuştur. Milli Birlik Komitesi üyelerinden dinlemiştim: Amerikalı uzmanlar, Milli Birlik üyelerinin borç istemleri karşısında, sık sık iktisadi devlet işletmelerine değinerek, "Siz yeteri kadar komünist bir ülkesiniz!" der, ve borç almak ile iktisadi devlet işletmeleri arasında bir tercih yapılması gerektiğini söylerlermiş. 1950'den hemen sonra, Bayar-Menderes yönetimi, bir yandan emperyalist sermaye ile kucaklaşırken, bir yandan da "devletçilik"in Kemalist ilkesini terketmiş ve devletçiliği, özel sermayenin gerçekleştiremeyeceği işletmelerin devlet tarafından kurulması olarak nitelemişti.

Demokrat Parti yönetimi, yalnızca devletçiliğin kemalist ilkesini terketmekle kalmamış, aynı zamanda, ülkenin emperyalist sisteme bağımlılığının da başlıca temellerini atmıştır. Nitekim, kemalizmin egemenliği döneminde, devlet,imparatorluktan devreden 161 milyon liralık dış borcunu, 1924'ten 1946'ya kadar ödemiş; 1928'den 1944'e kadar da, birkaç işletme hariç, yabancı sermayeli işletmeleri ulusallaştırmıştı. Kuşkusuz, yalnızca bu, emperyalist sistem ortasında, ülkenin özerk bir iktisadi yapıya kavuşması için yeterli değildi. Bir yandan içerde burjuvazi palazlanır ve ithalat-ihracat aracılığıyla yabancı sermaye ile temasa geçerken, öte yandan, emperyalizm, Türkiye'ye, sağa açık çok partili yaşama geçişi dayatmıştı. Dolayısıyla, yerli burjuvazinin kenetlenmekte olduğu emperyalist sermayenin çıkarını, ulusal çıkarın üstünde tutan bir siyasal anlayışın, iktidara egemen olmasının koşulları yaratılmış oldu.

Demokrat Parti, iktidara geldiğinin ertesinde, Birleşik-Devletler'denbir-iki yüz milyon dolar borçalabilmek için,evet bu amaçla, Kore'ye bir tugay asker gönderdi. 1951'de Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu çıkarıldı. 1954'te, cumhurbaşkanı olarak Bayar, Birleşik-Devletler'e, çantasında, hediye olarak, "halı" yerine, alelacele çıkarttırdığı Yabancı Sermaye Kanunu'nu götürüyordu. Daha Birleşik-Devletler'deki gezisi sırasında, petrol şirketlerine verdiği sözün yerine getirilmesi için, Ankara'ya telefonla talimat veriyor ve Bayar, Birleşik-Devletler'den ayrılmadan önce, Petrol Kanunu tasarısı, Meclis'ten geçerek yasalaşıyordu. Demokrat Parti iktidarı, emperyalist ülkelerden, küçük miktarda borç alabilmek için, her zaman, ülkenin şu ya da bu alanını, yasalarla, kararnamelerle, bu ülkelere "peşkeş" çekmekte duraksamadı ve bugün 20 milyar dolara yaklaşan dış borçlar, bu siyasetin sonucu olarak, o yıllarda boy verdi. Bu yasa ve kararların sonucu olarak, bugün ülkenin birçok büyük işletmesinde,şu ya da bu ölçüde,yabancı sermayenin hissesi ve eli vardır; emperyalist devletler, ülkenin ekonomik kararlarını ve iktisadi siyasetini denetleme ve yönlendirme erkini fiilen elinde tutmaktadır ve ülke ekonomisi, bu sistemin temsilcilerinin deyişiyle, bugün , bir kez daha "felç" olmuş durumdadır.

Demokrat Parti'nin bugünkü temsilcileri ise, yabancı sermayenin ve onun uzantısı işbirlikçi sermayenin ülkeyi tam dize getirmesi için engel gördüğü iktisadi devlet işletmelerini, yeni adı ile kamu iktisadi kuruluşlarını, gene yabancı sermayenin "cesur" bulduğu bazı kararlar alarak, özel sermayenin yutabileceği ölçüde parçalamaya yönelmiş ve aynı üretim dallarında yabancı sermayenin üretim yapmasına olanak sağlamış bulunuyor.

Son iktisadi kararlardan sonra, Demirel, "Hangi ülke bu hale gelse, bu tedbirleri alır" di-

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Sakarya Vali'si gerçekleri gizliyor

Ben bir günlük uyarı hareketine katılıp derslere girmeyen ve açığa alınacağı günü bekleyen bir ilkokul öğretmeniyim. Çalıştığım köy Sakarya iline bağlı.

Demirel hükümetinin yasa tanımaz valilerinden birisde bizim ilimizde 9.1.1980 günü 12 ara haberlerinde spiker Sakarya Valiliği'nin şu açıklamasını kamuoyuna okuyordu: Sakarya'da susuz köy kalmamıştır. Bu koskocaman bir yalandır. Çalıştığım köy merkez köyüdür diyorum, yanlış anlaşılmasın.Ne köyümüzde ne de çevremizdeki 26 köyde bir tek çeşme var. Halk kuyulardan sağladığı sağlığa zararlı suyu kullanıyor ve içiyor.Kuyularsa yaz başında kuruyor ve su çilesi başlıyor. Uzak köylerden varillerle getirilen suyun bir varili 200 lira.

Çocuklar çok sık bağırsak hastalıklarına yakalanırlar pis su yüzünden. Acaba makamodasında oturan vali bey, hangi bilgilere dayanarak bu açıklamayı yapar. Yoksa halka küfür mü ediyor.

BİR İLKOKUL ÖĞRETMENİ

Yeğenimin ölümü, nüfusunda Tunceli yazmasındandır

Evet, Sayın Halkın Gazetesi DEMOKRAT mensupları. Çektiğim acıyı kamuoyuna yayınlamanızı yurtseverlik anlayışınıza bırakıyorum. Ben Kayseri ilinde memur statüsünde çalışan minnacık bir yeğenini tedavisizlik sonucu kaybedip acı çeken bir amcayım.

Yeğenimi ağabeyimin sigortalı bir işçi olmasından dolayı defalarca sigorta hastanesine götürdük. Sigorta hastanesinde doktorlar saat 10'da işe başlayıp onikiye kadar 100 ile 150 arasında hasta muayenesi yapıyorlar. Bu durumda torpilli olanların hastaların gerekli yerlere havalesi yapılır. Bizim gibi torpili olmayan emekçi vatandaş da saatlerce hastanenin soğuk koridorlarında bekler durur. Sıramız geldiğinde, çocuğun neyi var diye sorar ve sonuçta ya bir hap veya bir şurup yazar, eğer iyileşmezse haftaya yine getirirsin ha demekten başka bir iş yapmazlar

Evet durum bu derece acı, bir minnacık yeğenimi kaybetmenin acısı tarih boyunca silinmeyecektir. Yeğenimin ölümünde bir damla olsun gözyaşı dökmedim. Sebebi de burjuva düzenine karşı kin beslemekten başka bir şey yapmadım, bu arada benliğimi ve gerçek sınıfımı öğrenmiş oldum. Evet çocuğumuz zengin bir aileye mensup olsaydı kapımızın dibinde bir doktor veya hastaneye götüreceğimiz zamanda bir partiden veya bir işverenden torpilli olarak giderdi ve gerekli tedavisi yapılırdı.

Şimdi acılarını kendisine ders olarak alan bir amca olarak sizden ricam bu,yazdıklarımın eksik yönlerini de tamamlayarak, kamuoyuna sunmanızdır. Bakımsızlığın nedeni de Nüfus cüzdanında TUNCELİ yazmasıdır.

E.B. TUNCELİ

Sarayköy halkı faşistlere teslim olmayacak

Sarayköy'de iki tane dokuma fabrikası mevcuttur. Bunların sahibi Aksel adında bir kişidir. Bu fabrikalardan Akseller İplik Fabrikası son aylarda anormal gelişmelere sahne olmaktadır.

Fabrikadaki işçiler yıllardan beri sendikasız olarak çalışıyor ve her türlü haktan mahrum kalıyorlardı. Bunu anlayan işçiler, sendikalaşmaya gitmeye karar verdiler. Fakat patron buna kesinlikle karşı çıktı. İşçiler DİSK—Tekstil'e üye oldular. Patron işçileri tehdit etti ve iki işçiyi işten attı. Bunun üzerine işçiler direnişe geçtiler. Patron,polis ve jandarma çağırdı. Sonra da (kanunsuz olarak) fabrikayı kapattığını ilân etti. İşçiler mahkemeye başvurdu. Fakat mahkemeden bugüne değin bir sonuç alınamadı. Patron yazılı bir açıklama yapıp tüm işçilerin işine son verdiğini açıkladı. Daha sonra 100-150 kadar faşisti fabrikaya getirdi. Bunlar işçi maskesi alkında MHP'li, ÜGD'li militanlardı. Patron bu faşistleri daha sonra şehir içindeki kendi hanına taşıttı. Faşistler çevre esnafa ve halka saldırmaya başladı. Sarayköy yıllardan beri faşistlerin barınamadığı bir yerdir. Faşistler bunu bildikleri için ve buradaki ilerici halkı yıldırmak için ve de Sarayköy'ü kendilerine üs yapmak için saldırıyorlar. Faşistler yoldan geçen halka saldırıyor, Laf atıyor. Fakat halk bunun karşısında sessiz kalmadı. Yılmadı.

DENİZLİ—SARAYKÖY'DEN BİR GRUP ESNAF

"Kimdir bunlar?"

Acaba kimdir bunlar her on yılda bir Türkiye'yi yeniden pazarlayanlar ve bekçilik görevini yeniden üstlenenler.

Katliamları kınadı diye binlerce öğretmene baskı uygulayanlar işinden edenler. Ve katillere gıkı çıkmayıp, Maraş'ın yıldönümünde televizyonlarında, disko programı yayınlayıp Maraş halkının acısını 20 günde unutuverip yıldönümünde gece kulüplerinde dans edenler.

Otobüsleri tarayan, kahveleri tarayan ve insanların beynine namluyu dayayıp tetik çeken, Sivas, Elazığ, Malatya, Tarsus, Turgutlu'yu kana bulayıp ve yedi kapılı zindanlardan çıkıp giden ve gittiği uzun süre bilinmeyenler.

Kars'ta, Kadirli'de ve Aksaray'da camilere orak çekiç bayrağı çekip din elden gidiyor, çığırtkanlıklarıyla dükkânları yağmalayanlar, yakanlar kimler ve ne istiyorlar.

Küçücük terör grupları diye adlandırılıp üzerlerine var güçlerini koymaya çalışıp korkulu düşler görenler. Fabrikalarımız kapanıyor, hammadde isteriz diye gövde gösterenler. ...Bütün bunların karşısında ne köşesini terkedip, ne de ona yaptıklarının iğrençliğini anlatan varlığından ya da yokluğundan kimsenin haberdar olmadığı ve papağan gibi aynı şeyi tekrar eden "iki liderin anlaşmasından başka çare yoktur." "Halkın sabırlı olması gerekir." "Terörle mücadelede yetersiz kalınıyor" gibi, bundan öte gitmeyen sözde! aydınlarımız.

Ve bunlardan farksız dostları İran'da, Nikaragua'da, Küba'da aynı oyunu oynayıp sonunda Amerika'ya, Panama'ya, Meksika'ya seyahate çıkanlar kimler.

NİĞDE'DEN BİR ÖĞRETMEN

Yüksek öğrenim çıkmazı

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Ocak ayı içinde üniversite adaylarına ÜASS kılavuzları dağıtıldı. Yine yüzbinlerce genç yeni umutlarla ÜASS'na katılma hazırlıklarına giriştiler.

Sınav sonuçlarının ne olacağını şimdiden kestirmek olanağı bulunmamasına karşın yine de diyebiliriz ki % 80 başarı fen lisesi, kolej öğrencileriyle özel dersanelerde kurs gören öğrencilerin olacaktır.

1979 ÜASS sonuçlarının adaylara gönderilmeye başlandığı günlerde, bütün gazetelerde bu konuya önemle değinen yazılar yayınlanmıştı.

Bu haber ve röportaj başlıklarından bazıları şöyleydi; "Fen lisesi mezunlarının tamamına yakını diledikleri yüksek okulu kazandılar." "Kazananların çoğunluğu şans, kaybedenler ise eğitim sistemi bozuk diyorlar" Bunların yanında "sınava katılan 450 bine yakın adaydan sadece elli bin kadarı yüksek okula grebilecek." "Kazananların çoğu büyük şehirlerde öğrenim görmüş öğrenciler" "Fen liseleri ve kolejler yine kazançlı çıktı" ... gibi yorumlar, eleştiriler...

Neden kazananların çoğunluğunun büyük şehirlerde okuyan öğrenciler olduğunu, neden fen liseleri ve kolej öğrencileri ile binlerce lira vererek kursa gidenlerin kazançlı çıktıklarını, neden Bitlis, Siirt, Kars, Hakkari, ... gibi şehirlerde öğrenim görenlerin sınavlarda çok az başarı gösterdiklerini biliyoruz. İstediğimiz, Fen Lisesi öğrencisi yerine Bitlis'te öğrenim görmüş birinin sınavı kazanması veya bir oradan bir buradan eşit sayıda öğrencinin yüksek okula girebilmesi değil. Asıl isteğimiz liselerden mezun olan her öğrencinin üniversiteye girebilme olanağına kavuşturulmasıdır.

Sorunumuzun bu olmasına karşın ne yazık ki, şu ortamda ne bütün adayları kabul edebilecek kapasitede yüksek öğrenim kurumumuz, ne de bu öğrencileri eğitebilecek yeterli sayıda öğretmenlerimiz var.

Gerçekte sorunun kaynağını ve çözümü eğitimden başka yerlerde aramalıyız. Bugüne kadar sürüp gelen çarpık ekonomik sistem, eğitimimizi de çarpıtmıştır. Çünkü her ekonomik düzenin savunucuları kendilerini yaşatacak eğitimi, gelecek nesile verdirtmek zorundadır.

Kapitalizmin ürünü olan işsizliğe çareler aranmakta, fakat çıkar yol bulunanamaktadır. Yüksek okullarda okuyan öğrencilerin az olmasına karşın, bu okullardan mezun olanlara dahi branşlarına göre iş de bulunamamakta. Hatta düşük ücretle işçi çalıştırmaktan yana olan işverenler, yüksek öğrenim görmüş eleman yerine, bir liseliyi veya okuma yazma bilen kişiyi tercih etmektedirler.

Şu halde, yüksek öğrenim görmek veya görmemek, (iş alanının darlığı nedeniyle) çalışma yaşamı yönünden hiçbir şeyi değiştiremeyecektir. Çok iyimser bir düşünceyle, beşyüz bine yakın öğrenciyi eğitecek ve mezun edecek yüksek öğrenim kurumlarının açıldığını varsaysak, bu bize ne kazandırır? Sadece değişen, lisemezunu işsiz yerine, üniversite mezunu işsiz olacaktır.

Öyleyse amacımız, yüksek okula girebilmek değil, bu okullardan mezun olduktan sonra yeteneğimize göre iş bulabilmek olmalıdır.

Bugün, içinde bulunduğumuz ortamda buna olanak yoktur. Ve bu ekonomik şartlar içinde sistemi değiştirmeden eğitime çareler aramak boşuna çabadır. Çünkü, yazımın başında da belirttiğim gibi ekonomide etkin güçler, eğitimde de etkinliklerini sürdürecekler.

Sonuç olarak kısaca diyebiliriz ki; Çağdışı ekonomik sistem devam ettiği sürece, eğitim de çağdışılığını koruyacaktır.

Feyyaz BODUR
AİTİA
GAZETECİLİK VE HALKLA İLİŞKİLER YÜKSEK OKULU

Bolu yangını ve düşündürdükleri

Şubat ayının üçüncü günü, saat 04.30'da, sıvılandırılmış gaz yüklü bir tanker, şehrin kuzeyinde ve mahalle ortasından geçen Ankara-İstanbul yolunda devrilmiştir. Tanker sürücüsü durumun çok tehlike yaratacağını bildiğinden tankerin vanalarını sonuna kadar açmış. Durumu polise ve itfaiyeye bildirmiş. Hatta mahalle halkını uyarmak için ev ev dolaşmış. Bizim Bolu emniyeti ve itfaiyesi bu işi önemsememiş. Saat gecenin beşinde gaz bütün mahalleye yayılmış. Ateş yanan ilk evde patlama meydana gelmiş ve bütün mahalle aniden yanmaya başlamış. Gece ve bütün uykuda olan mahalle halkı, çoluk-çocuk şiddetli gürültü ve yangınla karşılaşınca sokağa fırlamışlardır. Sokağa çıkanlara hiç kimse sahip çıkmamıştır.

Yaralı anneler, babalar, çoluk-çocuk kuşlar gibi feryat ederek, yalnayak baş açık pijamayla devlet hastanesine gitmişlerdir. Bizim Bolu Devlet Hastanesi tam bir arpalık. Giden hastaların hepsi, kan-yara, ağrı ve sızı bir yana, ilgi ve şevkat beklemektedirler. Hastane personelinin (birkaç insancıl doktor hariç) çoğu, hasta görünce zaten deli oluyorlar... Onlara göre, hiç hasta olmasın, yesinler içsinler ve günlerini gün etsinler.

O gün Bolu Valisi (uyur gezer bir vali) ,Afet İşleri Genel Müdürü olay yerini güya şöyle bir zahmet edip gezdiler. Ertesi gün İmar İskan Bakanı, Tekel Bakanı (Bolu milletvekili) Milli Savunma Bakanı da zahmet edip olay yerini gezdiler. Ertesi gün "Kazazedelere ev tutulduğunu, onlara para yardımı yapıldığına, battaniye ve yiyecek dağıtıldığına dair TRT'den kamuoyuna yayın yapıldı. Hiç utanmadan bu gerçek olmayan haberi kamuoyuna veren düzenin bakanı yalnız kendini aldatmaktadır. Emekçi halkımızı aldatmamaktadır. Kazazedelere hiçbir yönden yardım yapılmadı.

Buna bütün kazazedeler ve Bolu halkı şahit...

A.K.
BOLU'DAN BİR DEVRİMCİ

DÜŞÜNCE ALANI

Genel Kadro Kanunu ve memurlar

MEMURUN HİZMET ANLAYIŞI ÜLKENİN SOSYAL VE EKONOMİK DURUMUNA GÖRE DEĞİL, GÜNLÜK POLİTİK ÇALKANTIYA UYMAYA ZORLANMAKTADIR.

Mucettin MEYDAN
Devlet Personel Heyeti Üyesi Memur Temsilcisi

657 sayılı Devlet Memurları Yasasının 33. maddesinde "Memur deyimine giren kişilere gördürülen hizmetlerin gerektirdiği görevler için tesbit edilen kadrolar Genel Kadro Kanunu'nda gösterilir." Dendiği halde milyonlarca memuru ilgilendiren bu yasa bir türlü çıkarılmamış, her yıl bütçe yasalarıyla ertelenmiştir. Bu ertelemeler memur sorunlarını, çözümü zor bir noktaya getirmiştir.

Ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmaları iyi hazırlanmış, somut koşullara uyarlı kalkınma planları ile olur. Kalkınma planlarındaki plan dilimlerinin her yılki mali olanakları bütçe yasalarında, işgücü kaynakları ise Genel Kadro Kanunu'nda gösterilir. Genel Kadro Kanunu ile kalkınma planı arasındaki ilişki ve insan gücü gereksiniminin kalkınma planları hazırlanırken tespit edilmesi sağlıklı bir personel politikasının gereğidir. Buna rağmen yıllardır Anayasanın 126. mad. ters düşen bir uygulama sürmektedir. Anayasa Mahkemesinin 21/11/1974 tarih 1974/26 esas ve 1974/48 karar sayılı kararlarıyla Devlet Memurları Yasasındaki hükümlerin bütçe yasalarıyla ertelenmesi Anayasaya aykırı görülerek iptal edilmiştir. Yasal dayanaktan yoksun erteleme işlemi her yıl yenilenmektedir. Bütçe yasaları yıllık olduğundan bu yönde açılan davalar neticeleninceye kadar yasa yürürlükten kalktığından uygulama olanağı olmamaktadır. Bu durumda içerik yönünden Anayasa Mahkemesi kararlarına ters düşmektedir.

Her yıl bütçe yasalarıyla kadro tesbit etmek bir kadro enflasyonu doğurmuştur. Her yönetim değişikliğinde yüzlerce yeni kadro sağlama çabaları ve eski kadroları değiştirme eğilimi doğmuştur. Halka hizmet yerine kişilere dönük kadrolar oluşmaktadır. Partili memur kendine yakın yönetimleri bekler olmuştur. Memurun hizmet anlayışı ülkenin sosyal ve ekonomik durumuna göre değil, günlük politik çalkantıya uymaya zorlanmaktadır. Bu durumdan büyük memur kitlesi rahatsız olmakta ve güveni sarsılmaktadır.

1971'de 459.000 olan memur sayısı çok hızlı bir artışla 1979 başlarında 1.027.000 olmuştur. Plansız bir personel politikasıyla gelinen bu durum, personel masraflarını artırmış, memur aylıkları fiyat artışlarının çok altında kalmıştır. Hatta günün şartlarına göre bir memura verilmesi gereken memur aylığı ile birkaç memur çalıştırılır olmuştur. Örneğin Milli Eğitim Bakanlığı'nda okul yapım programıyla, öğretmen yetiştirilmesi ortak ele alınmadığından şimdi büyük sıkıntılar çekilmektedir. Binlerce köye okul ve derslik olmayışından öğretmen verilemezken, 30-35 öğrencisi bulunan okullarda 5-6 öğretmen çalıştırılmaktadır. Bu öğretmen fazlası gibi görülen durum sağlıksız planlamadan kaynaklanmaktadır. Buna benzer durumlar kamu iktisadi teşebbüslerinde de görülmektedir. Özel kesimde ise durum bunun tamamen tersidir. Burada da iki üç personel yerine bir personel çalıştırılarak artı değer sağlanmaktadır.

Bütçe yasaları, yürütme organı ve hatta Maliye Bakanlığı tarafından uygulandığından, memur kadrolarının ayrı bir yasada belirlenmesi memur güvencesini zedelemektedir. İstenmeyen kadrolar kolaylıkla kaldırılmakta veya yer değiştirmektedir. Her yönetim değişikliğinde bunun hız kazandığı gözlenmektedir. Yine kadro ihdas edilerek o kadar çok genel müdürlük kurulmuştur ki, aynı bakanlık içinde işbirliği sağlanamaz hale gelmiştir. Görev sahaları iç içe girmiştir. Ayrı bakanlıklarda aynı işi yapan genel müdürlükler vardır. Kadro dereceleri içinde, aynı şey söz konusudur. Yetki ve sorumlulukları farklı görevler aynı derecede çalıştırılmaktadır.

Olmayan kadroların denetlenmesi zorlaşmıştır. Halbuki kalkınma planının insan gücünü kadrolar oluşturur. Bunların uzun ve kısa dönemli hizmet programlarıyla bağlantılı olması gerekirken günlük işler şeklinde yürütülmesi, plan ve program anlayışıyla bağdaşmayarak, gelişi güzel yapılmasına neden olmuştur. Uygulamanın bu şekilde devamı her geçen yıl işi daha çok zorlaştıracaktır. Temelde personel politikasına yaklaşım yurt gerçeklerine uygun, kalkınma planına uyarlı "Genel Kadro Kanununun" çıkarılmasıyla olur. Bugünkü uygulamanın bütün bu sakıncaları yanında 1-4 derecelerde ünvanlı kadro fazlalığı yaratmaktan, yönetim değişikliklerinde memuru tedirgin etmekten başkaca bir işe yaramadığı görülmüştür.

Boğaz tokluğuna çalışmaktadır çoğu memurlarımız. Bu sıkıntı yetmiyormuş gibi birde kıyılmak, sürülmek, konuşturulmamak gibi tavırlar şimdiye kadar hiçbir uygulayıcıya yarar getirmemiştir. Bizce sağlıklı memur anlayışı iktidar yanlısı, suskun memur anlayışı değil, konuşan, eleştiren ve halkına hizmeti görev bilen memur anlayışıdır. Buna yaklaşım, memur örgütlenmelerinin batıda olduğu gibi sağlanması ve Genel Kadro Kanunu'nun çıkarılarak işlerlik kazanması ile olur. Bu anlayışa bugün iştirak etmeseniz bile ileride gelmek zorundasınız. Çağımız bunu zorlamaktadır.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

13 ŞUBAT

1963 KAVEL'DE İŞÇİLER POLİSLE ÇATIŞTI

Kavel Grevi sürerken işçiler ile polis arasında çatışma çıktı. Çatışmanın bir komiserin "mahvedin bu komünist uşaklarını" emrini vermesi üzerine, çıktığı öğrenildi. Edinilen bilgiye göre, polisler tabancalarını çektiler ve polis araçlarını işçilerin üzerlerine sürdüler. Bu arada 9 işçiyi fabrikanın içine alan polislerin bu işçileri dövdükleri kaydedildi.

1967 DİSK'in kurucularından Türkiye Gıda -İş sendikası üyesi işçiler İstanbul Eyüp'teki Trakya Yağ Sanayii fabrikasında greve başladılar. 160 işçinin katıldığı grev, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmazlık çıkması üzerine alındı.

1969 İzmir'de ABD 6. Filo'sunu protesto etmek amacıyla açlık grevine başlayan 9 öğrenciyi polis yerlerde sürükleyerek topladı ve gözaltına aldı.

1975 - EGE ÜNİVERSİTESİ'NDE 800 İŞÇİ DİRENİŞE GEÇTİ

Ege Üniversitesi'nde yan ödeme alamamaları ve işçi olmalarına karşın, memur kadrosunda gösterilerek, sendikal haklarının verilmemesi nedeniyle 800 işçi direnişe geçti.

1976 - MUSTAFA SARGIN

Ankara'da düzenlenen "Evlat Acısına Son" mitingiyle ilgili izinli bildiri dağıtırken Büyük Ülkü Derneği önünde saldırıya uğrayan Mustafa Sargın öldürüldü. Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi öğrencisi Mustafa Sargın'ın Devrimci Gençlik Birliği üyesi olduğu öğrenildi. Arkadaşları Sargın'ın polis tarafından öldürüldüğünü ileri sürdü.

1977 - DÖRTYOL'DA FAŞİZMİ PROTESTO MİTİNGİ YAPILDI

Dörtyol'da "Faşizmi, siyasi cinayetleri işkenceleri ve gerici eğitimi protesto" yürüyüş ve mitingi yapıldı. Halkın Kurtuluşu Dergisi taraftarlarınca düzenlenen yürüyüşe saldırmak isteyen bir grup faşist yürüyüşe katılanlar tarafından kovalandı.

1978 METİN KOCA

Ankara'da 11 Şubat'ta silahlı saldırıya uğrayan Metin Koca, kaldırıldığı Ankara Tıp Fakültesi hastanesinde öldü. Çevresinde ilerici olarak tanınan Koca, daha önce de saldırıya uğramıştı.

1978 KÖYLÜLER MHP YANLISI TÜTÜN EKSPERİNİ REHİN ALDILAR

MHP yanlısı eksperin kasıtlı olarak tütünlerine düşük fiyat vermesi üzerine eksperi rehin alarak direnişe geçen Sarıgöl'ün Dadağlı köyü üreticileri, köyün girişine de barikat kurdular. Jandarma, Kaymakam ve bir CHP İl Genel Meclisi Üyesi'nin gelmesine ve baskılara rağmen, direniş ancak ertesi gün köylülere, düşük fiyatla alınan tütünün tüccardan geri alınacağına dair, söz verilmesi üzerine son buldu.

TAR-OR-DER'in bir yönetim kurulu üyesi kaçırılmak istendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Orman Bakanlığındaki sürgünlere ve faşist saldırılara ilişkin olarak TAR OR DER adına yapılan basın açıklamasında, bir Yönetim Kurulu üyesinin, Bakanlık çıkışında kaçırılmak istendiği bildirildi. Açıklamada, Orman Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğünün koridorlarının silahlı faşist militanlarla doldurulduğu, 8 Şubatta ise saldırganların TAR—OR—DER Yönetim Kurulu üyesini silah zoruyla bir otomobile bindirmeye çalıştıkları, bu girişimin Orman Bakanlığı çalışanlarının karşı çıkması sonucu engellendiği belirtildi. Bakanlıktaki saldırılardan Orman Bakanı Hasan Ekinci ve Orman Genel Müdürü Musa Kesici'nin sorumlu tutulduğu açıklamada, "Sürgün, kıyım ve saldırılar, orman çalışanlarının mücadelesini durduramaz" denildi.

Hasanoğlan Öğretmen Lisesinde kıyım ve baskılar sürdürülüyor

ANKARA DEMOKRAT)

Hasanoğlan Öğretmen Lisesinde yeni müdürle birlikte başlayan faşist uygulamalar öğretmen, işçi sürgünleri şeklinde disiplin kurullarıyla sürdürülüyor. Son olarak 16 işçinin işten atıldığı, yedi öğretmenin sürüldüğü bildirildi.

Hasanoğlan Öğretmen Lisesinde döner sermayenin çeşitli yerlerinde çalışan DİSK üyesi 16 işçinin tazminatları verilmeden işlerine son verildi. Oturdukları okul lojmanından 20 gün içinde çıkmaları istendi. Bu arada geçmiş yıllarda faşist uygulamalarından dolayı Hasanoğlan'dan sürülen 25 öğretmen, bu okula yeniden atandı. Öğretmen fazlalığı var gerekçesiyle de ilerici öğretmenlerden yedisi başka yerlere sürüldü. Gazetemize gelen öğretmenler, okullar açıldığında 25 faşist öğretmen ve yeni kaydedilen 120 faşist öğrencinin Hasanoğlan Öğretmen Lisesini kendilerinden olmayanlar için bir zindan ve işkence odası haline getireceklerinden kuşku duymadıklarını söylediler.

Hasanoğlan Öğretmen Lisesi Müdürü Celal Doğan'ın göreve başlamasının ardından faşistlerin devrimci öğrencilere saldırdığı ve dört öğrencinin rapor aldığı bildirildi.

Adana Sümerbank'tan 32 işçi çıkarıldı

ADANA (DEMOKRAT)

Adana Sümerbank Teksil fabrikasında çalışan 32 işçinin işine son verilirken, 4 işçi de, 17.1.1980 tarihinde meydana gelen olaylarla ilgili olarak 6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından il dışına çıkarıldı.

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Adana Şubesi Başkanı Ö. Fethi Gürer, bu konuda düzenlediği basın toplantısında, eski Sümerbank Müdürü Asım Oflası'nın görevden alınıp yerine Abdullah Akça'nın atanması ile işyerinde kıyım ve sürgünlerin gündeme geldiğini, fuel-oil olmadığı gerekçesiyle işyerinin üretime kapatıldığını belirterek, işlerine son verilen işçilerin tazminatlarının dahi ödenmediğine dikkat çekerek, atılmaların sendikal çalışmalardan kaynaklandığını da söyledi.

Konya'da devrimci öğrenciler okullara giremiyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Konya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Okuluyla, Konya Akademisinde devrimci öğrencilerin faşist terör yüzünden okullarına gidemedikleri öğrenildi.

Konya'dan bu konuda gelen bilgilere göre, faşistler, devrimci öğrencilerin yanı sıra Edebiyat Fakültesi Dekanı Yusuf Baysal'ı da dövdüler. Devrimci öğrencilerin okula geldikleri bir taksi ise faşistler tarafından tahrip edildi.

Bu arada Konya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi Yönetim Kurulu ile Selçuk Üniversitesi Senatosunun, polisin öğrencilerin can güvenliğini sağlayamadığı gerekçesiyle Valiliğe başvurdukları bildirildi. Başvuruda, okulların korunmasının polislerden alınarak jandarmaya devri istendi.

Hayvan sağlığı memurları da baskı yasalarını ve zamları protesto etti

ANKARA (DEMOKRAT)

Hayvan Sağlığı Memurları Derneği, basına yaptığı bir açıklama ile CHP'nin de yardımı ile yeni MC'nin baskı yasalarını çıkarttığını, ardından da tüm mallara yüzde 100-400 arasında akıl almaz zamlar getirdiğini belirtti.

Ekonomik önlemler paketinin emekçi halkın elinde birazcık varolan yaşama şansını elinden aldığını, ve egemen güçlere daha fazla kâr sağladığı belirtilen yazılı açıklamada, özetle şu görüşlere yer verildi:

"Bugün gerçek olan tek şey, hükümetin kuyrukları ortadan kaldırmış olmasıdır. Ama yaşamak için gerekli olan maddeyi bularak değil de, tamamen yok ederek, ya da maddenin yanına yanaşılmaz hale getirerek gerçekleştirmiştir. Büyük vaadlerle gelmiş olan mevcut hükümet bugüne kadar emekçiler için hiçbir şey yapmamış, tersine elindeki 3-5 kuruşuna göz dikmiştir. Bizler alınmış olan bu kararları şiddetle kınıyor ve kesin çözüm olmasa bile yıllardır alt komisyonlarda dönen vergi kanununun, asgari geçim indirimi kanununun çıkartılmasını ve memurlara grevli, toplu sözleşmeli sendika kurma hakkının verilmesini istiyoruz."

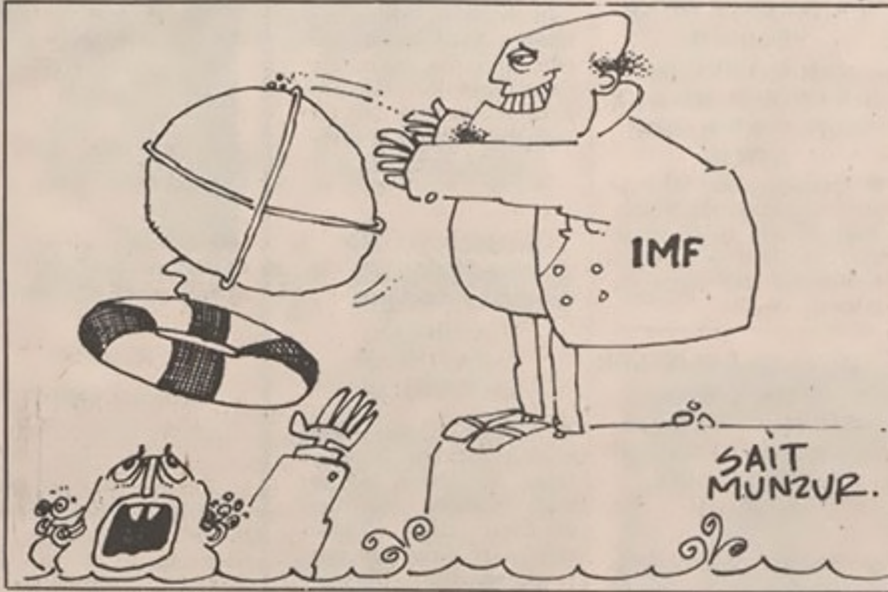
Federal Alman "yardımı" da gecikecek

Avrupa, krediler için ekonomik kararların sonuçlarını bekliyor

ANKARA(ANKA—AA)

Hükümetin batılı ülkeler, IMF, Dünya Bankası, OECD gibi uluslararası kuruluşlardan ekonomik yardım istediği bir dönemde, Avrupa para piyasasında Türkiye lehine herhangi bir girişimin gerçekleşmesi için, ekonomik kararların sonuçlarının beklendiği belirtiliyor.

Avrupa para piyasalarının görüşlerini yansıtan, aylık "Euromarket" dergisinde yer alan bir yazıya göre, Türkiye'nin acil gereksinim duyduğu desteğin hemen oluşması olanaksız. Dergi, bu yüzden para piyasalarınca "istikrar tedbirleri"nin sonuçlarının olumlu olduğuna dair belirtilerin beklendiğini vurguluyor.

"ÜÇÜNCÜ KREDİ DİLİMİ İÇİN FAZLA İYİMSER OLMAMAK GEREKİYOR"

Türkiye'nin para piyasalarına yönelik istemleri, yabancı bankalar konsorsiyumu ile geçen yıl imzalanan "taze para" anlaşması çerçevesinde, 202 milyon dolarlık ikinci ve üçüncü kredi dilimlerinin hemen açılması olmuştu. Euromarket dergisinde yansıtılan görüşe göre, üçüncü kredi diliminin hemen açılması konusunda fazla iyimser olmamak gerekiyor.

Öte yandan Federal Almanya Maliye Bakanı Hans Matthoefer, Alman televizyonuna verdiği bir demeçte, Türkiye'ye yapılması düşünülen ekonomik yardım konusunda görüşlerini açıklayarak, yardım planının iki aya değin hazırlanıp sunulacağını belirtti.

Bu hafta içinde Türkiye'yi ve Yunanistan'ı ziyaret etmesi beklenen Matthoefer, Türkiye'ye yapılması düşünülen ekonomik yardım tutarı hakkında şimdiden bir açıklama yapmanın zamansız olduğunu kaydetti. Alman Maliye Bakanı, "Türkiye ile işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilecek olan yardımın belirlenmesi konusunda, Yunanistan ile ilişkilerin gözönünde tutulacağını ve söz konusu ekonomik yardımın Türkiye ile Yunanistan arasında yeni bir pürüz çıkarmamasına özen gösterileceğini" duyurdu.

"TÜRKİYE'NİN LUDWİG ERHARD'I: DEMİREL"

Öte yandan, Türkiye'ye yaptığı 3 günlük ziyaretten dönen Federal Almanya'nın muhalefetteki Hristiyan Demokrat Partisi Genel Sekreteri Heiner Geissler, Türkiye'ye yapılacak ekonomik yardımı, II.Dünya Savaşı'ndan sonra ABD-nin Federal Almanya'ya yaptığı "Marshall Planı" yardımına benzettikten sonra, Başbakan Süleyman Demirel'in bu ekonomik yardım sayesinde "Türkiye'nin Ludwig Erhard'ı durumuna geleceğini söyledi. Bilindiği gibi, Ludwig Erhard, Federal Almanya'nın gerçekleştirdiği öne sürülen "ekonomik mucize"nin ustası olarak nitelenmekte.

HABERİN İÇİNDEN

Dış krediler neyin karşılığı?

Ayşenur DERİN

Demirel hükümetince IMF'nin dayatmaları bile aşılarak alınan son ekonomik önlemlerden bu yana basına en fazla yansıyan konulardan birisi de "dış yardım" konusu oldu. Bir yandan hükümet çevreleri, diğer yandan da emperyalist-kapitalist ülke ve kuruluşların yetkilileri, Türkiye'ye "çok acil" olarak "yardım" edilmesi gerektiğini sık sık tekrarlıyorlar. Ancak bugüne kadar somutlaşan herhangi bir gelişme olmadı.

Türkiye'nin 1980 yılı içinde dış kaynak olarak en azından 3.5 milyar dolar krediye gereksinmesinin olduğu yetkili ağızlardan açıklanmıştır. Oysa, son verilere göre, Türkiye'nin yıl sonuna kadar kullanabileceği kredi toplamı sadece 1.3 milyar dolardır. Yani hükümetin acilen 2 milyar dolar kadar "ek yardım" bulması gerekiyor.

Demirel hükümetinin şu andaki tutumu ise bellidir: "Bizden beklenenleri fazlasıyla yaptık. Artık sıra onlarda" mantığı içinde, dış kredi musluklarının mutlaka açılacağını belirtiyorlar. Oysa emperyalist-kapitalist ülkelerce yapılabilecek yardımların alınan ekonomik önlemlerden öte etkenlere de bağlı olduğunu düşündüren ipuçları var. Örneğin Demirel'in Şubatın ilk günlerinde Herald Tribune gazetesinde yer alan görüşleri bu açıdan ilginçtir. Demirel bu yazıda, Türkiye'nin acil yardıma olan gereksinmesini vurguladıktan sonra, dış politika konusunda adeta birilerine cevap vermek gereğini duymuştur. Türkiye'nin NATO'ya bağlılığının vazgeçilmez olduğunu, ancak Sovyetler'e düşmanlık göstermeyi ne Türkiye, ne de batı açısından yararlı bulmadığını belirtmis ve ayrıca İran

(Devamı 7. Sayfada)

ANKARA BELEDİYESİ ZABITA MÜDÜRÜ BALTA:

"Bundan sonra piyasa denetimi söz konusu olamaz"

ANKARA(THA)

Ankara Belediyesi Zabıta Müdürü Turgut Balta, "Alınan bu ekonomik önlemlerden sonra, bizim fiyatları kontrol etmemiz diye bir şey sözkonusu olamaz. Piyasa tamamen başıboş kalacaktır" şeklinde konuştu.

Haftalık Yankı Dergisine görüşlerini açıklayan Turgut Balta, yeni alınan ekonomik önlemlerden önce fiyatların nasıl kontrol edildiğine ilişkin bir soru üzerine şunları söyledi:

"Dayanıklı tüketim maddeleri buzdolabı, çamaşır makinası, televizyon ve yağ fiyatları ilgili bakanlıklarca, yaş sebze ve meyve ile bazı yiyecek maddelerinin fiyatları da Belediye'ce tespit edilirdi. Tespit edilen bu fiyatları uzmanlaşmış özel ekiplerimiz kontrol ederlerdi"

Balta mevcut piyasa durumu ile ilgili olarak da şunlara değindi:

"Büyük oranda zam yapıldıktan sonra, fiyatları serbest bırakılan malların hepsi piyasadan çekildi. Bunlardan artık yer bulunup saklanamadığı için vitrinde bırakılmış ve hepsinin üzerine'satıldı' diye etiket yapıştırılmıştır. Biz fatura tarih ve numarasını, malın alış fiyatını da istediğimiz için, yeni fiyatla satmamaktadırlar"

Emekçiler ve Tüketim Kooperatifleri

"Sermaye ile tüketicilerin kooperatifleri iç--içe olamazlar"

Mustafa AĞIR

-2-

Röportaj: Cihangir IŞIK

Mustafa Ağır'la söyleşimizde, tüketicilerin içinde bulundukları sömürü ağı ile tüketim kooperatiflerinin işlevleri üzerinde durduk. Daha sonra da kooperatiflerin demokratikleştirilmesi üzerine konuştuk.

DEMOKRAT: Devlet gerek üretim, gerek tüketim kooperatiflerine nasıl yaklaşmaktadır?

M. AĞIR: Devlet Anayasada belirtilen görevlerini bugüne değin yerine getirmemiştir. Devlet, demokratik halk kooperatiflerine gerekli desteği göstermezken, demokratik olmayan kuruluşlara savurganca ekonomik katkılarda bulunmaktadır. Örneğin TARKO, TANSA gibi kuruluşlar, KİT'lerin tüm mamullerini krediyle alabildikleri halde, bu olanağı tüketim kooperatiflerine tanımamıştır.

DEMOKRAT: Türkiye'de tüketim kooperatiflerinin oluşturduğu bölge birliklerinin sayısı ne kadardır? Merkez Birliği'nin kurulması için bölge birliklerinin bir girişimi var mıdır?

M. AĞIR: Ülkemizde tüketim kooperatiflerinin oluşturduğu 4 adet bölge birliği vardır: Ege Bölgesi Tüketim Kooperatifleri Birliği, Ankara Halk-Koop, Marmara Bölgesi Tüketim Kooperatifleri Birliği, Ankara Tüko Birlik. Merkez Birliği'nin kurulabilmesi için, yedi tane birliğin kurulması gerekmektedir.

DEMOKRAT: Bazı kooperatiflerin ve bölge birliklerinin, sermayenin mallarını aldıkları, aracıların mallarını birim kooperatiflere getirdiklerini basından izlemekteyiz. Bu konuda sizlerin görüşleri nelerdir?

M. AĞIR: Yukarıda belirttiğim gibi, ülkemizde sermayenin köprübaşları ile çok uluslu şirketler, kendi öz çıkarlarından başka bir şey düşünmezler. Bu açıdan bakarsak, gerek birim kooperatiflerin ve gerek bölge birliklerinin sermayenin kokuşmuş, yenmez durumda olan mallarını almaları, pazarlamaları, son derece ilkel bir davranıştır. Birim kooperatiflere ve geniş tüketici halk kesimlerine hizmet edeceğim diye görev alan insanların, eğer durum gerçekten böyle ise, sermayenin pazarlamacısı görevini üstlenmeleri son derece utanç verici bir olaydır. Sermaye ile tüketiciler ve onların örgütlendikleri kooperatifler iç içe olamazlar. Kısacası kuzularla kurtlar bir arada bulunamazlar.

DEMOKRAT: Bugün işbaşında bulunan hükümetin tüketicilere ve onların örgütlendikleri tüketim kooperatiflerine destek olmaları mümkün mü?

M. AĞIR: Sermayenin uğraşı ile kurulan bu iktidarın tüketicileri rahatlatıcı ve tüketim kooperatiflerine yönelik ekonomik önlemler alacağını sanmıyorum.

YARIN: BAŞKA BİR DENEY

FATSA KAHVELERİNDE HALK ZAMLARI TARTIŞTI

Tartışmada bir şoför görüşlerini şöyle dile getirdi: "Hoca'nın eşeği gibi, bize perhize alışın diyorlar"

"Eşel-Mobil sistemi kaşıkla verileni, kepçeyle geri almaktır"

FATSA(DEMOKRAT)

Fatsa halkı da yaptığı kahve toplantılarıyla hayat pahalılığına karşı oluşan tepkisini dile getirdi.

İlçenin mahallelerindeki kahvelerde toplanan halk zamlarla ilgili olarak:

"Bu zamlarla gözümüz açıldı. Bizi aç bırakanlara karşı mücadele etmekten başka yolumuz yok. Onlar yaptıkları zamlarla düşmanlarını artırdılar. Soyguncuların sonu yaklaşıyor" derken, bir diğeri de, "Eşel-mobil sistemi midir nedir? Bize kaşık kaşık verip, kepçeyle geri almak istiyorlar. Fiyatlar durmadan artıyor, bizim ücretler yerlerinde sayıyor. Açığı kemerle kapatmak mümkün olmuyor" diyordu.

Fatsalı'lar zamlara karşı mahallelerde komiteler kuruyor. Kahve toplantılarının ise sürdürüleceği açıklandı.

Amerikan emperyalizminin nüfuz alanı daralırken

ABD kapitalizmine ne oluyor

EKONOMİ SERVİSİ

ABD'de yayınlanan aylık Monthly Review dergisinin Aralık sayısında, ABD kapitalizminin 1930'lar bunalımına benzer bir bunalıma doğru sürüklendiği bunun uzun süredir uykuda olan politik potansiyelleri açığa çıkaracağı belirtiliyor.

Sol bir dergi olan Monthly Review'in yayımcısı ve başyazarı Paul M.Sweezy tarafından kaleme alınan yazıda giderek derinleşen bunalımın ABD kapitalizmini çökertmeyeceğine dikkat çekiliyor ve ABD'de yaşananların dünya kapitalist sisteminin bunalımından ayrı değerlendirilemeyeceği de vurgulanarak, şöyle deniliyor:

Alternatif ve rakip bir dünya sisteminden söz etmek doğru olmasa da, dünya kapitalist sistemi 1914 öncesine göre büyük kayıplara uğramış, en azından coğrafi olarak genişleme imkanları daralmıştır.

Ancak, dünya kapitalist sisteminin o yıllarda çöküş içinde olduğunu söylemek bir abartma olacaktır. Bu sistemi oluşturan ülkeler II.Dünya Savaşı'ndan sonra (kapitalist ölçütlere göre) az rastlanır bir gelişme dönemi yaşadılar.

Bu dönemin sonuna varıldığı düşüncesini değişik siyasal ve ideolojik eğilimlerde olan bir çok insan paylaşmaktadır"

ABD Federal Hükümeti sürekli bütçe açığı veriyor.

HIZLA YÜKSELEN ALTIN FİYATLARI KAPİTALİZMİN ONULMAZ KRİZİNİN BELİRTİSİDİR

Son beş altı yılda düşük büyüme hızlarıyla birlikte gözlenen ivmeli enflasyonun normal kapitalist olgular olmadığına işaret eden Sweezy, ulusal ve uluslararası düzeyde görülmedik ölçülere varan borçlanmaları uluslararası para sisteminin büyüyen istikrarsızlığı, ulusal ekonomileri koruyucu önlemlerin yeniden alınmasını, hızla yükselen altın fiyatlarını dünya kapitalist sisteminin onulmaz krizinin diğer belirtileri olarak sıralıyor.

Kapitalist toplumsal ilişkilerin dünya üzerinde yayılışının son sınırlarına varıldığı düşüncelerine katıldığını söyleyen yazar, toplumsal sistemlerin basit bir çöküşle sona ermeyeceğine değinerek, belirli toplumsal ilişkilerin yok olmasının ancak yerine başkasının geçmesiyle mümkün olduğunu vurguluyor.

"KAPİTALİZMİN ÇÜRÜME SÜRECİ İÇİNDE, TABLO TÜMÜYLE DEĞİŞEBİLİR, AMA SİSTEMİN İÇİNDE KALAN SON ÜLKE HERHALDE ABD OLACAKTIR"

"Birinci ve ikinci savaşlarda galip gelen tarafta yer alan ABD, ikincisinden hegemonik bir konumla çıkmıştır. Son yirmi yıl içinde ABD'nin diğer ileri sanayileşmiş ülkelere bazı etkinlik alanlarını kaptırdığı doğrudur. Ancak ABD yine en güçlü kapitalist ülkedir. Kapitalizmin çürüme süreci içinde, tablo tümüyle değişebilir, ama sistemin içinde kalan son ülke herhalde ABD olacaktır" diyen Sweezy, bunalımın belirtileri olarak şunları sıralıyor; "Son yıllarda ABD ekonomisi hem işsizlik, hem atıl üretim kapasitesi, hem de enflasyonlarla sarsılmaktadır. Böylesi koşullarda, süreci kısıtlayıcı para-maliye politikalarıyla denetim altına almak mümkün değildir"

BAKIŞ

Enflasyon ve emisyon

Erdinç KAPANÇA

"Kararlar son derece cesur bir girişimi yansıtmaktadır." Bu sava katılmamak olanaksızdır. Onun içindir ki, bu deyimi iktidar ve muhalefet çevrelerinin üzerinde birleştikleri en önemli ortak yan olarak izlemekteyiz. Her iki kesimce de hep bu vurgulandı.

Ne var ki, iktidar olma ya da kaybetme endişesinden soyutlanmış olma özünde düğümlenen bu görüşün gerisinde, karar içeriklerinin iyileştirici reçete olmaktan yana anlamlılığı konusunda pek bir şey söylenmiyor. Tam aksine "vurtun abalıya" örneği derin bir şok içersinde bulunan kitlelere yüklenildikçe yükleniliyor. Hemen anlaşılacağı gibi, bu yüklerden kastettiğimiz, toplum yaşamında pratik anlamı en yüksek olan "zam" girişimleridir. Önce KİT'lerin ürünlerinde ve tüm temel ve yan üretim ve tüketim maddelerinde, mutlak rakam olarak daha önce benzeri görülmemiş düzeyde fiyat artışı sağlanmıştır. Daha sonra da bazı yüzeysel denetim olanakları saklı tutulmak kaydıyla dayanıklı tüketim mallarında fiyat oluşumu serbest bırakılmıştır. Diğer bir deyişle piyasa esasen yıllardan beri kendi kuramlarını işleten tüccar ve esnaf kesiminin eline bu kez yasal olarak teslim edilmiştir.

Türkiye şimdilik yaşanılan şok içinde yenilikmiş gibi gözüken bu gelişimlere yabancı değildir. Özcesi yeni bir yan yoktur girişimlerde. Bir farkla, genel idarenin piyasa kolcularına, spekülatörlere, karaborsalara açık bir şekilde teslimiyeti hariç. Çünkü 1975 sonrasının ekonomik yaşamının genel tablosu şudur: Enflasyon oranı % 60—70, (bazı kesimlerde % 300) piyasada tescilli fiyatlar altında hiçbir mal yok ama karaborsa fiyatlardan istenildiği kadar ve istendiği yerde bol miktarda mevcut, üretim üniteleri durma tehdidi ile baskı yapıyor, ama Tahtakale merkez bankası ve ikili finansman gerçeğine dayalı şekilde gereksinim duydukları tüm iç ve dış ara mallarını yine de üretim emrine sunabilmiş. Vurguncu kesim, bugün oluşturulan düzendeki gibi o zaman da özgürce servetlerine servet katarken, toplam nüfusun % 95'ini teşkil eden dar gelirli kesim sanki bugün olacakları sezmiş gibi daha o günlerden bağışıklık kazanmış bile. Onun için sıkıntıdan ve umuttan yana değişen bir şey yok.

DAHA AŞIRI FİYATLARA DOĞRU....

Ancak yalın görüntünün bu katılığının gerisinde, yeni kararlarda, iyileştirmenin aksine sancıları daha da şiddetlendirebileceği yönünde derin kuşkular bulunan bazı gelişimler gözden kaçmamaktadır. Bilindiği gibi ilgili ilgisiz bugün herkes enflasyonla mücadele tanımına yaklaşmaya çalışmaktadır. İktidar da öyle. Ve Türkiye'de enflasyon tanımıyla, parasal miktar teorisi birlikte düşünülmektedir. Enflasyonu frenleme önlemlerinin başında daima emisyon ve para hacmini daraltma konusu gelmiştir. Hemen belirtelim, para arzı enflasyonla yakından ilgili, ancak özellikle Türkiye koşullarında tek ve en önemli etken değildir. Bu nedenle de kopuklar bir türlü giderilememektedirler zaten.

Şimdi iktidar piyasayı serbest bırakıp, yüksek zamlar ilân ederken, 7.5 milyar dolarlık bir ithalat programını yürürlüğe koymuştur. Bunun % 50'sini kamu, % 50'sini de özel kesimce gerçekleştirilebileceği düşünülürse bile, TL açısından 500 milyar TL'lik bir programı yansıttığı görülür. İthalat işlemleriyle ilgili teminat hesapları uygulaması da dikkate alınırsa rakam 550 milyar TL'ye yaklaşır.

Diğer taraftan rakamların bu büyüklüğüne karşın Türkiye'de kanıtlanmış bir gerçek daha vardır. Sermaye çevrelerinde gerçekten kendi parası ile iş yapan adam yok denecek kadar azdır. Yatırım ve girişimlerini daima kredi ve tahvil geliri gibi borçlanma yöntemleri ile gerçekleştirmişlerdir. Gerçek böyle olunca yeni ithalat programının da yeni dış borçlanma gereksinimleri doğuracağı kuşkusuzdur. Sonuç: Yeni para arzı ve yeniden enflasyonu körükle-

(Devamı 4. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Kulaktan tutanlar

Ümit KAFTANCIOGLU

Adını burada verdiğimizde, hemen soruşturma konusu yapılan bir kuruluşun, önemli bir masasında oturan, bir de devrimci geçinen birinin ağzından duymuştum. "İş ve İşçi" konusundaki bir tartışmayla ilgili olarak, bu devrimci zat (!) "içinde komünizm kokusu yayılırsa, sorumlu olanın tutar kulağından atarım" diyordu.

"Kulaktan tutup atma" kendini bilmez kimselerin ağzından sık sık duyulmuştur.Eti budu on para etmez, anasına mektup yazmamış, bir gazete de iki satırı olsun okumamış olanlar bu söze çok ilgi gösterirler. Bir başka yetenekleri olmadığı için, kendini "baba" yerine mi koyarlar, kendilerini "büyük mü saydırmak?" isterler... Her neyse, sık sık söylerler "kulağından tutar atarım" sözünü.

Geçmişimizde de çok söylendi bu söz. Bu ülkenin şu yada bu katlarına oturtulanlar, kuklalar, satılıklar, kiralıklar bu sözü çok söylediler. Sonunda kendilerinin kulağından tutanlar çıktı, kulaklarından tutuldular, kasaba götürülen öküzler gibi sonlarını izledik hepsinin.

Neyse bunlar ayrı bir konu. Bizim üstünde duracağımız önemli bir güncel yanı var, "Kulaktan Tutma" nın. Geçenlerde Milli Eğitim Bakanı öğretmenleri dile dolayıp "istediğimi kulağından tutar atarım" dedi. Televizyondan herkesin duyduğu, herkesin izlediği bu sözler için herhangi bir tepki gelmedi sanılmasın. Ülkenin geleceğini elinde tutan, ülkenin bütün sorunlarına eğilmeleri gerektiğine artık tümüyle inanmış olan öğretmenler, öğretmen kuruluşları elbette bu sözleri dinledikten sonra, not etmişlerdir. Günün birinde bu sözün kaç dirhem, kaç kilo geldiğinin hesabını yapacaklardır.

"Aydınlar ordusu"nun bakanlığını yapan bir kimseye bizim ne uyarı yapma yetkimiz olabilir, ne de öğüt verme. "Herkesin kulağından tutup atacak gücü" olduğuna göre, çok çok üstünlükleri olan, çok büyük bir kişi demektir. Osmanlı paşaları gibi yasa demek o kişi demektir. O yüzden bizim sözlerimiz çok küçük ve önemsiz sayılabilir...

Sayın bakan, 1960 yıllarında da, Menderes ve ortaklarının elinden tutmuştu sanıyorum. Elinden tuttuklarını Yassıada' da batırdıydı. Şimdi gittikçe yaşlanan, gücü, bileği eski durumunda olmayan sayın bakan, yarım milyonluk öğretmen kitlesinin kulağının ucundan tutunca kaçını kaldırabilir, kaçını çekip çıkarabilir? ...

Öğretmen öncelikle bir yurttaştır, bu ülkenin, TC'nin yurtaşıdır. Sonra, üç beş satır okumuş, akı karayı, dostu düşmanı, sömüreni, çalıp çırpanı tanımıştır. Bu ülkenin sorunlarını enine boyuna öğrenmiş, yaşamış, son yılların ağır yükünü omuzlarına yüklemiş aydınıdır. Sorumluluğu vardır öğretmenin ve bu sorumluluğunu bilmektedir. Kulağından tutup atmak istenilen bu kişiler, yıllardır bu ülkenin eğitim öğretim sorunlarını yüklenip taşımaya çalışmaktadır. Toprağa böylesine sağlam ve kopmaz ölçülerle, kaldırılmaz ağırlıkta ayak basmış birini, daha dün nasıl ve nereden geldiğini hepimizin bildiğimiz bir kimsenin, (bu bakan da olsa değişmez yargımız) "kulağınızdan tutar atarım" diye diline dolaması, öğretmenin kişiliğine, varlığına, bütünlüğüne saygısızlık olsa bile, yasal açıdan suç olsa bile, öğretmenin yanından, kapısından geçmez bu söz. Bizim bildiğimizce "öküzün kulağından tutarlar", öğretmen sözcüğü gerekli nitelemeyi yapmıştır, sıfatı ortadadır. Ona bir başka sıfat yakıştırmak zordur. Yani bu öküz sözcüğü, öğretmenle ilgili olamaz. Sayın bakanın yanılgısıdır. Yanıldığı açıktır. Kime,•kimlere "öküz" diyeceğini şaşırmış olabilir. Genç, dinamik, atak, çağın ölçüleri içinde çabasını sürdüren insana "öküz" sözü yakışır mı, yapışır mı? Hiç değilse bunların kimileri uzağı görmeseydi, kimileri çağın dışına düşseydi, kimilerinin yaşı altmışı aşsaydı, kimileri çektiği arabayı uçurumdan yuvarlamış olsaydı, eh derdik, bakanın az da olsa, hakkı var. Şimdi şuraya çağdaş öğretmenlerden kimilerinin adını yazmaya kalkışsam, bu gazetenin ellibinlik trajı bile yetmez.

Gel gelelim, yağmurlar yağınca yarıklar kapanıyor. Daha dün gibi ortada 1960 yılları. Daha dün gibi ortada uçurumdan yuvarlanan kağnılar. Daha dün gibi ortada, çekmek için koşuldukları arabayı denize gömenler...

"Kulaktan tutup atmak" sözcüğünün, sözcüklerinin anlamını, kapsamını, kimi nitelediğini ben bilmiyorum, bilemiyorum, çözmek-zor geliyor bana. Yarınlar en kesin yanıtı verir, kimin kulağı kimin elinde olur, anlaşılır, görülür, yaşanır.

ÖZÜR

Yazarımız Fikret OTYAM'ın haftalık yazısı "Gazipaşa"dan postada geciktiği için yayınlayamıyoruz özür dileriz.

Faşistler Elazığ'da devrimci bir avukatı öldürdü

HABER MERKEZİ

● Elazığ Barosu Sekreteri avukat Erdal Aslan, silahlı bir faşist tarafından kafasına sıkılan bir kurşunla ağır şekilde yaralandı, kaldırıldığı Elazığ Devlet Hastanesinde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak öldü.

Avukat Erdal Aslan'ı öldüren faşist Cevdet Karakaş, olayda kullandığı suç aleti tabanca ve 18 mermi ile yakalanarak gözaltına alındı. İki çocuk babası olan devrimci avukat Erdal Aslan, Elazığ'da bütün ilerici ve devrimciler tarafından sevilen bir kişi olarak biliniyordu. Aslan'ın birçok ilerici ve devrimcinin avukatlığını üstlendiği ve bu nedenle faşistlerin hedefi olduğu belirtildi. Öte yandan Elazığ Barosu Yönetim Kurulu üyelerinden avukat Süleyman Yeter, saldırıyı kınayarak şöyle dedi: "Elazığ'daki yaşam Türkiye'nin diğer illerine göre daha zor bir şekilde sürmektedir. Bundan üç gün önce vurulan Baskil Savcı Yardımcısı Ahmet Mutlu ve bugün hunharca katledilen arkadaşımız Erdal Aslan'ın kimlerce ve ne şekilde öldürüldüğü Elazığ halkı tarafından bilinmektedir. Bu konuda baro olarak tüm demokratik girişimlerimizi yapacak ve sessiz kalınmayacaktır."

KAYSERİ DEVELİ AĞIR CEZA HAKİMİ SİLAHLA YARALANDI

● Develi Ağır Ceza Hakimi Sümer Yurdagül'ün evi önceki gece geç saatlerde bombalı ve silahlı saldırıya uğradı. Olayda Hakim Sümer Yurdagül ve oğlu Nafi Yurdagül kurşunla yaralandı. Kızı Gülden Yurdagül'ün ise patlayıcı maddenin etkisi ile üç parmağı koptu. Aynı ilçede bir süre önce bir başka hakimin evinin de bombalı saldırıya uğradığını belirten yetkililer, soruşturmaya başlanıldığını söylediler.

GÖNEN'DE İKİ KİŞİ YAKALANDI

● Gönen ilçesi garajında güvenlik kuvvetleri tarafından yapılan aramalar sırasında Devrimci Kurtuluş yanlısı oldukları öne sürülen iki kişi yakalandı. Yakalananların üzerinde dinamit lokumu ve fitil ele geçirildiği iddia edildi.

NİĞDE'DE VELİLERİ KIŞKIRTTIKLARI GEREKÇESİYLE GÖZALTINA ALINAN ÜÇ KİŞİ SERBEST BIRAKILDI

● Niğde'de bir süre önce öğretmenlerin açığa alınması üzerine toplantı yapan öğrenci velilerini kışkırttıkları gerekçesiyle gözaltına alınan üç kişi serbest bırakıldı. Polis tanıklığı ile tutuklanan Niğde Köy—Koop Müdürü Feridun Solancı, Emir Selamoğlu, Hacdi Oral adlı yurttaşlar dün Sulh Ceza Mahkemesince serbest bırakıldılar.

ANKARA'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ TABANCA İLE YARALANDI

● Kayaş Çimentepe'de Ayhan Dizay, kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralanarak, Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındı.

● Şentepe'de Hasan Arslan ve Haydar Adıgüzel'i n yolunu kesen silahlı dört kişi, İslamın şartlarını sordu ve söz konusu kişilerin üzerinde bulunan 900 lirayı alarak kaçtı. Ancak güvenlik kuvvetleri, saldırganlardan Fevzi Başıbütün, Sadi Sezer, Sami Sezer ve Doğan Bozok adlı kişileri silahları ile yakaladı.

TRABZON BEŞİKDÜZÜ'NDE BİR SİNEMA BOMBALANDI

● Beşikdüzü'nde demokrat, ilerici esnaf üzerindeki faşist baskı ve saldırıların yoğunlaştığı bildirildi. Bir köfteci dükkânıyla Sezgin Kundura mağazasının camlarının kırıldığı, Ata sinemasına patlayıcı madde atıldığı ancak bu olaylarda can kaybının olmadığı, sadece maddi hasar meydana geldi belirtildi.

MERSİN'DE TİT YANLISI ÜÇ FAŞİST TUTUKLANDI

● Tarsus'ta polis memuru Aziz Kök'ün öldürülmesi ile ilgili olarak yakalanan faşistlerden Mehmet Özergil, Kazım Avşar ve Duran Gök yapılan sorgulardan sonra tutuklandılar. Tutuklanan faşistlerin Türkçü İntikam Tugayı yanlısı oldukları ve olayla ilgili yapılan operasyonlarda Tarsus'ta Rıza Güllü adlı kişinin evinde 6 tabanca ele geçirildiği bildirildi. Söz konusu kişinin verdiği ifade ile Ceyhan ilçesinde Yusuf Mülayim adlı faşist bir otomatik tüfek ve çok sayıda mermi ile ele geçirildi. Daha sonra geliştirilen operasyonda kimliği saklı tutulan bir kişinin evinde de Kaleşnikof marka otomatik tüfek ele geçirildi. İçel Valisi Fahri Öztürk yakalanan 6 kişinin TİT mensubu olduklarını açıkladı.

KONYA'DA DUVARLARA YAZI YAZAN İKİ FAŞİST GÖZALTINA ALINDI

● Selçuk Mahallesi'nde duvarlara "TİT son ihtar Ülkücü Gençlik" yazan faşistlerden Ramazan Süslü ve Hüseyin İbrahim Dikkaya yakalanarak gözaltına alındı.

İSTANBUL'DA HAYDARPAŞA BANLİYÖ TRENİNDE FAŞİSTLER İŞÇİLERE SALDIRDILAR

● Haydarpaşa'dan Kartal'a giden banliyö treninde bir grup faşist Tekel Cevizli Fabrikası işçilerinden iki kişiyi döverek yaraladılar. Olay sırasında trende yolcu olarak bulunan Ayşe Budak adlı memurenin de dövüldüğü bildirildi. Yaralı işçilerin Göztepe SSK Hastanesi'ne kaldırıldığı ve 32 faşistin olayla ilgili olarak gözaltına alındığı açıklandı.

● Gaziosmanpaşa'da kimliği bilinmeyen kişilerce açılan ateş sonucu sağ görüşlü olduğu bildirilen Mehmet Pehlivan yaralandı. Yaralı Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

● Ulus semtinde bir grubun gösteri yaptığı ve pankart astıkları bir sırada olay yerinden geçmekte olan bir askeri araca açılan ateş sonucu aracı kullanan er hafif yaralandı. Yaralı erin ayakta tedavi gördüğü bildirildi.

ANKARA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

● İmar ve İskan Bakanlığı beton şantiyesinde çalıştıkları bildirilen sağ görüşlü Hasan Şahin ve Mahmut Görgülü, adlı sağ görüşlü kişiler Yunus Emre Mahallesi'nde yaralı olarak bulundular. Yaralılar hastaneye kaldırılmalarına karşın daha sonra öldüler.

ÇANAKKALE'DE AP VE MHP İL ÖRGÜTLERİNİN BULUNDUĞU BİNAYA PATLAYICI MADDE ATILDI

● Çanakkale'de MHP ve AP İl Örgütleri'nin bulunduğu binaya atılan patlayıcı madde hasara yolaçtı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

ADANA'DA FAŞİSTLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN KEMAL SEÇİCİ'NİN CENAZESİ ENGELLENMEK İSTENDİ.

● Önceki gün faşistlerin açtığı ateş sonucu vurularak ölen Halkın Kurtuluşu yanlısı Kemal Seçici'nin cenaze töreninin güvenlik kuvvetlerince engellenmek istenmesi üzerine olaylar çıktı. Aralarında çok sayıda kadının da bulunduğu kalabalık bir grup Kemal Seçici'nin cenazesini Akkapı semtinde toprağa vermek için evinden aldılar. Cenazeye katılanların önünün mezarlık yakınlarında güvenlik kuvvetlerince kesilmesi üzerine sert tartışmalar olduğu görüldü.

SAMSUN'DA BİR FAŞİST, SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR GARDİYAN TARAFINDAN SALIVERİLDİ

● Alaçam Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan faşist Ali Arslan, sağ görüşlü olduğu bildirilen gardiyan Cavit Yüksel tarafından firar süsü verilerek kaçırıldı. Olaydan sonra gardiyan gözaltına alındı.

HAVZA AP İLÇE BİNASINDA 5 TABANCA ELE GEÇİRİLDİ

● Önceki gün, AP ilçe binasından sol görüşlü bir gruba ateş açarak bir kişinin ölümüne neden olmaktan gözaltına alınan sağ görüşlü 46 kişinin tutuklandığı bildirildi. Öte yandan güvenlik kuvvetlerinin AP Havza ilçe binasında yaptıkları aramada, 5 tabanca, 25 mermi ve çok sayıda boş kovan bulunduğu öğrenildi.

GAZİANTEP'İN KİLİS İLÇESİNDE BİR DİŞÇİ EVİNDEN KAÇIRILDI

● Kilis'te dişçi Şaban Hatipoğlu, evinde olduğu bir sırada dışarı çağrılarak silah zoruyla kaçırıldı. Hatipoğlu'nun daha önce de tehdit edildiği bildirildi.

Emniyet Amirliği, çevrede gerekli aramaların yapıldığını açıkladı.

NE İLK, NE SON...

50 yaşında faşistlerce katledilen Zülfü ananın gençlik fotoğrafı

Kurudere ve Umut Mahallesi dün sessizdi, ölüm sessizliği içindeydi. Faşistlerin ana bacı demeden halka saldırdıkları şu günlerde Zülfü ana da faşizme karşı direnirken, canilerce katledildi. İşte on'un için sessizdi, ıpıssızdı Umut mahallesi... Zülfü anayı, onurlu yaşamı gibi onurlu bir törenle toprağa vermek için, her türlü mücadelede omuz omuza oldukları Zülfü anayla son kere beraber olmak için...

BAKIŞ

(Baştarafı 3.Sayfada)

yecek kısır döngü. Çünkü bu kapsamlı bir ithali programın kaynağını bulmak kolay değildir. Sorun burada da bitmemektedir.

Başka bir neden dolayısıyla yetkililer açıkça kredi hacminin daraltılacağını, normal enflasyonla mücadele programı içersinde Merkez Bankası'nın çok sınırlı şekilde çalıştırılacağını belirtmişlerdir. Öyle anlaşılıyor ki, kararlı şekilde uygulanacak iktidar programı ile bu kararlılığı yıkacak çelişkiler, aynı ölçüde önem göstermektedir. Ve miktar teorisinden hareketle enflasyonla mücadele ilkesi mevcut görüntüsü ile çökmeye mahkumdur.

Son bir nokta olarakta bir başka çelişkiye yer verelim, hatırlanacağı gibi zam harekâtı, bütçeye yıllık yükü 360 milyar TL'yi aşmış olan KİT ürünlerine zamlarla başlatılmıştı. Gerekçe, bu kuruluşların finansman açıklarının giderek büyüyen kangren bütçe açıklarına dönüşmesi, böylece Merkez Bankası'nın adeta karşılıksız para basan bir matbaa şeklini alması idi. Özcesi parasal şişkinliğe neden olduğu düşünülen 360 milyar TL. açık ana savaş hedefi seçilmişti.

Oysa yukarıda değindiğimiz gibi yeni para oyunlarına gebe olan diğer ekonomik düzenlemeler, bu yönden beklenen iyileştirici sonuçları da niteliği gereği almış götürmüştür. Geride yine % 70'in üzerinde enflasyon hızı olasılığı, yine ufak ücret artışı umutlarıyla avunmaktan öteye hep kemerlerini sıkmakla görevlendirilen bu kez daha geniş kitleleri bırakarak.

Bugün Türkiye'nin ulus olarak tasarrufu bir politika izlemesi gerektiğinin aksini savlayacak bir kimse tasavvur etmek olanaksızdır. Ama KİT ürünlerine aşırı zamla, doğrultusu saptırılmış emisyon felsefesi ile, libere piyasa ekonomisiyle, finans kesimine özgü yeni özgürlük anlayışıyla enflasyonla savaşta başarıya ulaşmak da olanaksızdır. Enflasyonun, kitlelere baskı anlamında sınıflara göre müterakkiyeti ters orantılı bir vergi hem de ağır bir şekline dönüştüğü ekonomide artık topyekün ve adil vergi reformu zamanı giderilmesi olanaksız yaraları açarak gelmiş ve geçmiştir. Oysa bu konu, parti felsefeleri ve Meclis aritmetiği sihirli sözcükleri içinde hep geçirilmiştir. Böyle giderse geçiştirileceğe benzemektedir. Yatırımları kalkınma yolunda özendirme açısından bugün vergisel anlamda en ufak bir önlemden bahsetmek olası değildir.

Türkiye'nin ilk kadın Belediye Başkanı

Zekiye Midyat, 24 yıl önce, aşiret desteğiyle belediye başkanı olmuştu

Bir kadın olarak, belediye başkanlığı dönemindeher sözünü erkek gibi dinlettiğini söyleyen Zekiye hanım

Röportaj:
Medeni FERHO

BELEDİYE BAŞKANI SEÇİLDİĞİNDE OKUMA YAZMA DAHİ BİLMİYORDU. ÇÜNKÜ KADININ OKULA GİTMESİNİN AYIP VE YASAK OLDUĞU BİR DÖNEMDE HER NASILSA BELEDİYE BAŞKANI OLMUŞTU. AMA AZMETTİ VE OKUMA YAZMAYI DA ÖĞRENDİ. BELEDİYE BAŞKANLIĞI YAPMAYI NASIL ÖĞRENDİYSE.

Bundan 24 yıl önce, 1956'da Feodalizmin bütün yoğunluğu ile bastırdığı Midyad'da. Haverke, Dekşuri, Şemikan, Delmemike, Mahmudki, İsaegi aşiretlerinin karşı karşıya olduğu bir yörede ve ağaların gücünün, hükümetin gücünü aştığı bir dönemde, Türkiye'de ilk kez bir kadın, Belediye Başkanı oluyordu. Kadının günümüzde bile ortaçağ kalıntısı geleneklerle sömürüldüğü bu yörede, 24 yıl önce Zekiye Midyat, Belediye başkanı oldu ve tam dört yıl görevde kaldı. 1960'a dek.

Şaşırtıcı değil mi?

ZEKİYE MİDYAT NASIL BAŞKAN OLDU?

Evet Zekiye Midyat Belediye başkanı oldu. Hem de aşiret güçlerine dayanarak.

Bu nasıl oldu. Zekiye Midyat nasıl 4 yıl başkan kalabildi. Kendisinden öğrenmek istedik ve onu evinde ziyaret ettik. Kürt kadınının tüm özelliklerni sergileyerek ve olanca misafir perverliğini göstererek ağırladı bizi. Konuşurken de anılarından çok günümüz sosorunlarına değinmenin çabasını gösterdi durdu. Türkçe, Kürtçe, Arapça, Süryanice şakalaşarak 24 yıl öncesinin bu şaşırtıcı seçimini, seçilenin ağzından öğrenmeye çalışıyorduk.

— Kaç yılında Belediye Başkanı seçildiniz?

— 1956'da. Kocam, Belediyenin otobüs işi için Mardin'e giderken öldü. En küçük oğlum Ferit üç aylıktı o zaman. Ben de 32 yaşında. Kocamdan koca bir aşiretin yönetimi miras kalmıştı. Ve evimin sorumlulukları. Gerçi babamın evinde de bu işlere yabancı değildim ama ne de olsa sorumluluklar bu denli ağır değildi. Benim sorunlarım böyleyken, Midyat'a da Belediye başkanı gerekliydi. Ve, kocamdan sonra boşalan Belediye başkanlığına üç aday başvurdu. Birisi kocamın ailesinden bir aday; biri karşı grup olarak nitelenen Nehrozgillerin reisi; diğeri ise, Arapların Hacı Mahmut.

TERCİH NEDEN BİR KADIN ADAYDI?

— Peki neden bir kadını seçtiler?

— Oğlum, bir kadındım ama bin erkeğe bedeldim. Yörede ağaların dediği olurdu, hele hele seçimler de. Ama Belediye başkanlığına ben seçildim.

— Ya sizin Belediye başkanı olmanıza kim karar verdi?

— Ailenin, aşiretin ileri gelenleri kocamın yerini almamı istediler. Ben de aday oldum ve seçildim.

— Belediye başkanlığınız sırasında yaptıklarınızı kısaca anlatır mısınız?

— Elektrik, su ve Midyat yollarını, Kocamdan kalan projelerle tamamladım. Bu yüzden de o zamanlar Mardin Valisi olan İlhami Ertem'le tartışmalarımız oldu. Midyat iki büyük mahalledir. Estel tarafında Araplar Midyat kesiminde ise Süryani ve Kürtler oturur. Estel kesiminin elektrikleri önce bağlandı. Vali bağlanan kısmın elektriğinin biran önce yanmasını istiyordu. Ben bu isteğe, her iki mahalle arasında ayrıma yolaçmaması için karşı çıktım. Ve sonuçta vali de benim dediğimi kabul etmek zorunda kaldı.

— Sizin zamanınızdaki Midyat'la şimdiki Midyat farklılaşıyor mu?

— Tek fark, Midyat—Estel arası yolun iki misli genişlemesi.

— Sizin zamanınızda belediyede kaç kişi çalışırdı?

— Toplam 22 kişi. 8 çöpçü, katip, muhasip, 7 zabıta memuru, iki şöför, iki de muavini. İşleri hallederdik.

— Belediye'ye nasıl gidip gelirdiniz?

— Otobüsle.

— O zamanlar aldığınız maaş ne kadardı?

— Tam 730 lira.

— O zamanlar ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

— Sormayın. O zamanlar kızların okula gitmesi ayıptı. Ben de sadece 2 yıl okuyabilmiştim o da Arapça. Belediye başkanı olduğumda okuma yazması yok diye gidip şikayet etmişler. Geceleri çalışarak okuma yazma öğrendim. Şikayet üzerine gelen müfettişin yaptığı imtihanda başarılı oldum. Böylece yapılan şikayette sonuçsuz kaldı. Bir de Mehmet Şerif'in yeğeni vardı. Silo Temo. Encümendeydi. Benim başarısızlığım için elinden geleni ardına komazdı. Ben de kendimi, ona tüm toplantılarda söz hakkı tanımamakla gösterdim.

— Toplantılarda ya da topluluklara karşı hiç konuşma yaptınız mı?

— Hayır. Yalnızca milli bayramlarda öğrencileri selamlıyordu.

GUÇ AMA BAŞARILI 4 YIL

Böylece 4 yıl geçti. Ve Türkiye'nin ilk kadın Belediye Başkanı bir yandan aşiret beylerini karşısına alıp uğraşarak, bir yandan hükümete sözünü geçirerek çok şeyler başardı.

Aşiretlerin ve feodalitenin ağırlığını hissettirdiği dönemde belediye başkanı seçilen Zekiye Hanim , Medeni Ferho'ya neler yaptığını anlatırken görülmektedir.

Büyük toprak sahipleri kızılderili kabilelerin ve yoksul köylülerin haklarını savunan din adamlarını tehdit ediyor

BREZİLYA'DA SINIRLI BİR TOPRAK REFORMU YAPILACAK

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Brezilya'da toprak sorunu son günlerde gittikçe önem kazandı. Büyük toprak sahipleri kızılderili kabilelerin ve yoksul köylülerin haklarını savunan din adamlarını tehdit ediyor; bazen parayla tuttukları 'Jagunco' denilen adamları vasıtasıyla öldürüyorlar, ellerinde tapuları olmayan çiftçileri, işledikleri topraklardan kovmak için her türlü vahşete başvuruyorlar. Ancak bu olaylar gittikçe yoğunlaşınca, Devlet Başkanı General Figueiredo, 1 Şubatta, 'yeni bir toprak reformu denemesi' yapmaya karar verildiğini açıkladı.

Ancak Devlet Başkanı bu görüşünü değiştirmiş olacak ki, Araguaia nehrinin civarındaki Para, Goias ve Maranhao bölgelerinde bir toprak reformu denemesinin yapılmasını kararlaştırdı.

Araguaia nehrinin kıyıları, sosyal çelişkilerin en yoğun olduğu bölge. Burada daha önce birkaç yıl süren bir gerilla savaşı yürütülmüştü.

Tarım İşçileri Konfederasyonuna göre, 1977 ve 1979 yılları arasında bu bölgede 75 bin kişi, toprak sorunuyla karşı karşıya kaldı. Maranhoa'da yayınlanan "Pastorale" adlı bir gazete de, 1979 yılında bu yöredeki toprak çelişkilerini anlatan bir dosya yayınladı. Bu dosyaya göre, büyük toprak sahipleri, tapusuz çiftçileri (bunlara posseiros deniliyor) çalıştıkları topraklardan uzaklaştırmak için parayla tuttukları ve adlarına Jaguncos veya Grileiros denilen silahlı çeteleri kullanıyorlar. Bu paralı serseriler, posseiros'ları önce tehdit ediyor, eğer başarıya ulaşamazlarsa, onları aileleri ile birlikte öldürmeye kadar vardırıyorlar tehditlerini.

Bu arada, ülkenin güneyinde kızılderili kabilelerin yaşadığı "rezervasyon" bölgelerini de elde etmek isteyen toprak sahipleri ve çokuluslu konsorsiyumlar, yerliler üzerindeki baskıyı da arttırıyorlar. 1949'da güneyde Caigang kabilesine ait topraklar, devlet tarafından özel bir tekele satıldı. Yerlilerin buna karşı çıkması hiç bir sonuç sağlamadı. Bu durum, daha sonra başka tekellerin iştahını kabarttı.

Yerliler de bu tür girişimlere karşı rezervasyon bölgelerindeki topraklarını savunmaya başladılar. Tabii, onlara karşı da baskılar yoğunlaşmakta gecikmedi.

Kuzey ve Güney Kore arasında diplomatik görüşmeler başladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Panmunjom kenti yakınlarındaki "Freedom House"da biraraya gelen Kuzey ve Güney Kore delegeleri, 30 yıldan bu yana süre gelen ayrılığı ortadan kaldırmaya yönelik diplomatik görüşmeleri başlattılar.

İki ülke delegeleri arasında başlatılan görüşmeler büyük önem taşıyor. Başlangıçta Kuzey Kore birtakım ilkeler saptadı. Kuzey Kore'nin ilk talebi, görüşmelerin her iki ülkenin hükümetleri düzeyinde başlatılmasıydı. Bu türden bir görüşme, iki Kore arasında 1953'ten bu yana gerçekleşen ilk ikili birleşim olacak.

Görüşmeler öncesi Kuzey'in başkenti Pyongyang ve Güney'in başkenti Seul arasında bir "kırmızı telefon hattı" oluşturulmuştu. İlk görüşmelerin bu hat kanalıyla yapıldığı açıklandı. Güney Kore başkanı Choi Kyu Hah, Kuzey Kore başkanıyla kırmızı telefon aracılığıyla yaptığı görüşmede, başlatılan girişimlerde "ılımlı ve olumlu bir tavır içine girme"nin zorunlu olduğunu vurguladı. Kuzey Kore'li bir bakan, Lee Jong Ok, Güney'e yazılı olarak, görüş ayrılıklarının bilincinde olunması ama bu ayrılıkların birleşmeyi engelleyici boyutlara vardırılmaması gerektiğini bildirdi.

Çeşitli gözlemciler, Güney ve Kuzey arasında sürdürülen görüşmelerin son derece karmaşık bir görünüm taşıdığını, görüşmeler uyumlu yürüse bile iki ülkenin yeniden birleşmesinin çok yakın bir gelecekte kolayca gerçekleşemeyeceğini savunuyorlar.

İkinci kez silahlı saldırıya uğrayan Mugabe

Zimbabve seçimleri tehlikeli bir aşamada

SALİSBURY (AJANSLAR)

Mugabe'ye yapılan saldırıların, gerillalar ile hükümet arasındaki ateşkesi tehlikeye soktuğu belirtiliyor. Zimbabve (Rodezya) gerilla liderlerinden Robert Mugabe'ye geçtiğimiz 10 Şubat günü ikinci bir kez daha suikast girişiminde bulunuldu. Fort Victoria'da bir siyasi mitinge giden Mugabe'nin geçeceği yola tahrip gücü yüksek bir bomba konuldu. Bombanın Mugabe geçtikten birkaç saniye sonra patlaması, gerilla liderini mutlak bir ölümden kurtardı. ZANU lideri Mugabe'ye bundan önce bir suikast teşebbüsü daha yapılmıştı.

Ardarda gelen bu olayların, Mugabe'ye bağlı olan gerillar arasında, huzursuzluğa yol açtığı söyleniyor. İngiliz yetkililer bunun, altı hafta önce başlatılan ateşkes anlaşmasının bozulmasına yol açmasından korktuklarını belirttiler.

Buna rağmen Zimbabve'nin İngiliz valisi Lord Soames, Mugabe'nin seçim kampanyasını üstlenen yardımcılarından birinin bu görevi yapmasını yasakladı. Bu yasaklama üzerine Almanya'da yayınlanan bir dergiye açıklama yapan Robert Mugabe, İngiliz Valiyi siyasal ortama karışmakla suçladı. Ateşkes gereğince, Rodezya (Zimbabve) birliklerinin üslerine dönmediğini belirten Mugabe, gerilla birliklerinin askerler tarafından çevrildiği kanısında olduğunu söyledi.

Bu arada eski Zimbabve (Rodezya) Başkanı Garfield Todd, gerillalara yardım ettiği ve çiftliğinde sakladığı gerekçesiyle tutuklandı.

Garfield Todd, ırkçı politikasına karşı çıktığı eski Başkan İan Smith hükümeti tarafından birkaç yıl önce güneydeki çiftliğinde "ev hapsine' alınmış, burada da siyah çoğunluk lehindeki politik görüşlerini açıklamakta devam etmişti.

İran'ın petrol üretimi rekor düzeyde

TAHRAN (A.A.)

İran Petrol Bakanı Moinfar, ayrıca, tüm sabotajlara rağmen İran'ın rafine petrol üretiminin rekor düzeye ulaştığını bildirdi.

Moinfar Tahran Radyosu'na verdiği demeçte, günlük rafine petrol üretiminin 1,05 milyon varile yükseldiğini söyledi ve daha önce bu rakkamın ulaştığı en yüksek düzeyin 930 bin varil olduğunu sözlerine ekledi.

Moinfar, Petrol İhraç Eden Arap Ülkeleri Örgütü OAPEC'in yerine, petrol ihraç eden İslam ülkeleri örgütünün kurulmasını istedi.

İran petrol sanayiinin yeterince yedek parçaya sahip olduğunu ve yedek parçaların önemli bir bölümünün İran'da imal edildiğini söyleyen Petrol Bakanı, "Petrol sanayiinde yabancı uzman kullanılmasının tamamen yararsız olduğunu söylemek mümkün değildir. Ancak mümkün olduğu ölçüde İran'lı uzmanlardan yararlanmayı tercih edeceğiz", dedi.

Moinfar, Petrol İhraç Eden Arap Ülkeleri Örgütü OAPEC'in, Petrol ihraç eden İslam ülkeleri örgütü haline getirilmesini, böylece Arap olmayan İran ve Endonezya'nın da örgüte üye olmalarının sağlanmasını istedi.

Güney Afrika ordusundaki zenciler

Güney Afrika'da geçen yıl 133 kişi idam edildi

CAPE TOWN (AJANSLAR)

Güney Afrika'da geçtiğimiz yıl içinde, çoğu Kara Afrikalı olmak üzere 133 kişinin asılarak idam edildiği açıklandı.

Güney Afrika Cezaevleri Bakanı Luis Le Grango, parlamentoda yaptığı bir açıklamada, geçen yıl idam edilen tutukluların bir dökümünü yaptı ve bu tutuklular arasında 98 Kara Afrikalı, 33 melez, ve iki beyazın bulunduğunu söyledi. Bu rakam, on yıldır Güney Afrika'da idam sayısında rekor düzeydedir. 1978'de idam sayısı 132, 1977'de 90, 1976'da ise 61 idi. Uluslararası Af Örgütünden yapılan açıklamaya göre, Güney Afrika, dünyada idam sayısının en yüksek olduğu ülkelerden biridir.

Güney Afrika hükümeti ise parlamentoda bu konuda saptadığı tutumu açıkladı ve idamları azaltmak doğrultusunda her hangi bir tasarının sözkonusu olmadığını bildirdi.

Öte yandan, 15 gün önce Pretoria'daki bir banka baskını sırasında öldürülen siyah gerillanın cenazesine yaklaşık 20.000 kişinin katıldığı bildirildi. İki kilometre uzunluğundaki cenaze konvoyu yol boyunca özgürlük şarkıları söyledi. Cenaze sırasında polis, gözyaşartıcı bomba kullandı. Bunun üzerine göstericiler, bir çok aracı taşladılar. Tören sırasında 8 kişi yaralandı. Cenaze törenine katılan binlerce genç ölen gerilla için "O bir tedhişçi değil, kahramandı." diye bağırdı.

DÜNYA'DAN KISA HABERLER

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

ABD'de Başkanlık seçimleri için bir önseçim niteliğinde olan Maine eyaleti seçimlerinde, Başkan Jimmy Carter, rakibi Senatör Edward Kennedy'yi yenilgiye uğrattı. Bilindiği gibi Başkan Jimmy Carter ve Senatör Edward Kennedy, Demokrat Parti'nin üç başkan adayından ikisidirler. Seçimde, Carter, oyların %44'ünü, Kennedy ise %39'unu aldı.

BENGLADEŞ

Bengladeş'in başkenti Dakka'da muhalefet partilerinin çağrısı üzerine 6 saat süreyle genel grev yapıldı. Genel grevi 15 muhalefet partisi örgütlemişti. Grev sırasında polisin işçilere ateş açması sonucunda çıkan çatışmalarda, 2 kişi öldü, 18'i güvenlik görevlisi olmak üzere 50 kişi yaralandı, 61 kişi gözaltına alındı.

KAMBOÇYA – VİETNAM

Kamboçya'da politik ve askeri alanlarda durumun sakinleştiği ve Vietnam askerlerinin bir bölümünün bu ay içinde ülkeden ayrılabilecekleri bildirildi. Japonya'da yayınlanan "Yomluri Şimbun" gazetesinde çıkan habere göre, önce, Vietnam'lı ekonomi uzmanları Kamboçya'yı terkedecek. Hanoi kaynakları, Kamboçya'daki Heng Samrin hükümetinin durumunun sağlamlaştığını ve devrik Pol Pot rejimi taraftarlarının ülke için yeniden bir tehlike oluşturmasının söz konusu olmadığını söylediler.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Cımbız, ayna ve boş tencere

Sosyetemizin ünlü simalarından midesine düşkün bir hanımefendi "zamların benim için önemi yok" demiş. Aynı kişilere tercüman olan bir gazete de son zamların alış verişleri "pek öyle" etkilemediğini yazıyor.

Eğer Orhan Veli hayatta olsaydı çok bilinen şu şiirini bir kez daha yazmaktan kendini alamazdı herhalde:

Ne atom bombası
Ne Londra konferansı
Bir elinde cımbız
Bir elinde ayna
Umurunda mı dünya...?

xxx

"Zamları benim için önemi yok".
Ya nedir önemli olan.?
"Efendim, terör, anarşi (!)...,"
Ya elinde cımbız ve ayna yerine boş tencere bulunan ve yurdun dört bir köşesinde zamlara ve baskılara karşı ekmek kavgası veren bacılar....
Onların fikrini alamadık.
Çok meşgullerdi.
Direniyorlardı....

TÜRK'çesi

Bir çarpık anlayış

Toplumsal hastalıklarımızın biri de kumardır.

Spor Totoyu tutturup köşeyi dönmek ham hayali, çay parası için kibrit çekme gibi önemsizleriyle başlayıp, 'bu kez de filanca partiyi deneyelim'e uzanan yaygın türleri vardır.

Yüzbinliklerin su gibi aktığı, seçkinlerimizin, "maceracı zenginlerimiz"in kumar masası çevresinde toplanan kumar hastaları olduğu gibi, bir kuytuda çoluk çocuğun nafakasına zar atan kumar hastaları da vardır.

Dahası, ülkenin geleceği üstüne dünya politika pazarında kumar oynayan "büyüklerimiz" olmuştur; zaman zaman olmaktadır da.

Kumar, her türlü ahlak anlayışını hiçe sayan, bir tutkunluk yaratır çoklukla. Ama, kumarcının çarpıklaşan ahlak anlayışı, ahlaksızlığından daha da korkunç olabiliyormuş. Olay şu:

"5 Aylık gebe bir kadını, boynundaki altınları almak için, 2 yaşındaki çocuğunun gözleri önünde başını parçalayan cani açıklıyor:

'KUMAR BORCUMU ÖDEMEK İÇİN BU CİNAYETİ İŞLEDİM'

Yeter olsun bu halkın kumar borcuna sadık caniler elinden çektiği!

Şavku G. TÜRK

Çivileme

HEP AMERİKA BİZİ UYUTACAK DEĞİL YA

Amerika'da ruh sağlığı Enstitüsünün yaptığı araştırmaya göre, devamlı Televizyon izleyenlerde görülen uyku bozuklukları tedavisi güç ciddi sorunlar yaratıyormuş.

Amerikan kamu oyu hiç endişelenmesin. O gelişmiş TV. teknik olanaklarından yararlanarak Türkiye kanalını bulup, Televizyonumuzdaki haber programını biraz izlesinler uykusuzluk sorunları hemen ortadan kalkacaktır..

Vural AHI

KAYIP ARANIYOR

Resimdeki 20 senelik Kunta Kinte benzeri 4 çocuğumun özbabası 26 Ekim 1979'da assubaylıktan emekli olduğundan büyük emekli ikramiyesini alarak kayıplara karışan eşim

NEŞET KAYAEFE'yi

görenlerin, yerini bilenlerin insaniyet namına polise veya 46 67 15 No'lu telefona veyahut da Ankara'da Kızılarpınarı Caddesi Bakış Apt. No.153/8 adresine bildirmeleri

Eşi:FAHRİYE KAYAEFE

TV kültürünün halkımızı ne denli etkilediğine bir örnek olan bu ilanın aslında ilginç olan yanı Kunta Kinte'nin "büyük" emekli ikramiyesini alıp kayıplara karışması. Hayat pahalılığı 'bir insana bunu yaptırabiliyorsa eğer, o ülkede işler hiç de iyi değil demektir.

GUATEMALA'DA FAŞİST TERÖR

HAZIRLAYAN AYŞEN GÜR

GUATEMALA çok uluslu şirketlerce parsellenmiş bir ülke

Guatemala, Orta Ameraka'da, Meksika, Honduras ve El Salvador arasına sıkışmış küçük bir ülke. Dağlar, yüksek platolar, sert kayalar ve sık ormanlarla kaplı, dünyadan uzak bir yer. O kadar ki, Guatemala, İspanyol sömürgeciliğinin dışında kalabilmiş. İspanyollar 15. ve 16. yüzyıllarda tüm Latin Amerika'yı kasıp kavururken, buraya hiç dokunmamışlar. Bu nedenle tüm Amerika kıtası içinde en çok kızılderili barındıran ülke de Guatemala. Nüfusun % 44'ünü kızılderililerin oluşturduğu 1973'te yapılan nüfus sayımında belirlenmiş. Kuşkusuz, gerçeğin çok altında olan bu rakam, 2,5 milyon kişi demek.

Söz konusu kızılderili kitleler, yüzyılların onlara yüklediği "kölelik" işlerinin yükümlülükleri ve bu tarihsel ezilmişliğin onlarda bıraktığı durgunluğu taşırlar.

Guatemala, halkın düşüncelerinin hiçbir değeri olmadığı, egemenliğin koşulsuz olarak belli ellerde toplandığı, "zor" faktörünün hep belirleyici olduğu bir ülke.

Guatemala halkı, konuşmayan, şarkı söylemeyen, sessiz, sürekli diken üstünde oturan, güveni olmayan, bilmeyen, bilinmeyen bir halk.

Ancak bu görünüm, Guatemala halkının huzurlu ve rahat bir yaşantısı olduğunun kanıtı değil. Eğer Guatemala halkı konuşmuyorsa, bu onun şikayeti olmamasından değil, dişlerinin söküldüğündendir. Sokak ortasında kurşunlandığından, toplu mezarlara gömüldüğünden, zindanlarda işkenceyle öldürüldüğündendir.

Bu görünümdeki sessizliğin ne kadar süreceğini, hangi kıvılcımın halkın içinde yanan ateşi canlandıracağını şimdiden kimse kestiremez. Ama, 1980'li yıllar tüm Orta Amerika halklarının artık yıllardan beri süren baskılara "Hayır!" diye haykırdığı ve üzerine sıkılan kurşunlara rağmen amansız bir mücadeleye girdiği yıllar olacak. Bunun en başta gelen örnekleri Nikaragua ve El Salvador.

–1–

Bugün Orta Amerika devletlerine ■ muz cumhuriyeti denilmesinin bir nedeni de, United Fruit Company adlı Amerikan meyva tekelinin bu ülkelerin siyasal yaşantısında da büyük etkiye sahip olmasındandır.

UNİTED FRUİT COMPANY'nin ilk girişimleri 1871'de Karaiblerde oldu. Amerikan Korvetinin sahibi Lorenzo Baker, Boston Meyve Şirketinden dokuz ortakla işbirliği yaparak, Jamaica'dan Amerika'ya ilk muz transferini gerçekleştirdi. Aynı günlerde diğer iki Amerika'lı Keith kardeşler, Tropical Trading Conpany'yi kurdular. Bu şirketin kuruluş amacı, muz taşımacılığı için demiryolları inşa etmekti. 1898'de Boston Fruit Company ve Tropical Trading Company birleşerek United Fruit Conpany'yi oluşturdular.

Beş yıl sonra United Fruit Guatemala hükümetinden tekel olma ayrıcalığını kazandı. Bunun yanı sıra şirkete, demiryolları içinde "en yetkililik" ünvanını verdi. Bu dönemi izleyen süreç içinde "ihracat" ülke ekonomisinde büyük değişiklikler yaptı. Bu alandaki firmalar hemen hemen tüm ekonomiyi etkileri altına aldılar. 1924'te United Fruit Atlantik'le ulaşımı sağlayan Motaga nehri üzerinde 99 yıllık bir kullanma hakkı kazandı. Daha sonraları, ülkedeki telefon ve telgraf sistemini oluşturarak, haberleşme ağını da eline geçirmiş oldu.

ARBENZ DÖNEMİ

1944 yılında ülkede "Hitler tipi" bir diktatörlük kuran Ubico devrildi. Ardından seçimler yapıldı ve Arevalo ile Arbenz arka arkaya iktidara geldiler.

Bu sırada Guatemala'nın hali içler acısıydı. Enflasyonun ezici etkileri altında sınıf mücadelesi de yoğunlaşıyordu. İşçi sendikaları yasaklanmıştı. Grevler ya da grev girişimleri mahkemelerin acımasız cezaları ile son buluyordu. Gazetelerde "işçi" ve "emekçi" sözü bile sansür ediliyordu.

Arevalo iş başına gelir gelmez, ilk iş olarak artık çekilmez hale gelen koşulları düzeltmenin yollarını aradı. Önce, Kızılderililer'in yaşadığı "rezervasyon" bölgelerine, yani Kızılderili Getto'larına ulaşım sağlandı. Ardından buralara alt yapı hizmetleri (yol, su, elektrik) getirildi. Bir hayvanın vahşi yaşantı içinde ölmesi gibi doğal bir olay olan hasta işçilerin ölüm oranı biraz azaldı. Sosyal sigorta sistemi kuruldu.

Arevalo, ünlü Latin Amerikalı önder Simon Bolivar gibi, bu parçalanmış Latin Amerika ülkesinibirleştirmeyi ülkü edinmişti.

Arevalo dönemi United Fruit Company'nin pek hoşuna gitmemişti. Arevalo 1951'de iktidarı, seçimleri kazanan Jacobo Arbenz'e bırakırken, ülkeyi yönettiği altı yıl içinde United Fruit'in düzenlediği 32 hükümet darbesi girişimiyle karşılaştığını açıkladı.

Jacobo Arbenz döneminde Arevalo'nun başlattığı işler sürdürüldü. Toprak reformu uygulanmaya başladı; asıl önemlisi, toprağın, limanların ve demiryollarının sahibi, vergiden ve her türlü kontroldan muaf, kısacası devlet içinde devlet olan UNİTED FRUİT COMPANY'nin tüm mal varlığına ve ayrıcalıklarına el koymak üzere girişimlerde bulunuldu. Yollar yapıldı, ülkenin elektrifikasyonu için çalışmalar başlatıldı, United Fruit'in nakliyat ve ticaret alanındaki tekelini kırmak amacıyla Atlantik Okyanusuna Matias de Galvez limanı yaptırıldı. Arbenz o dönemde şöyle diyordu:

"Kredi ve borç almıyoruz, çünkü, sağ elimizle dolarları alınca, sol elimizle egemenliğimizi vereceğimizi biliyoruz."

Artık bu kadar "küstahlığa" dayanamayan ABD, Arbenz rejimine karşı propaganda mekanizmasını işletmeye başladı. Tüm emperyalist dünyada "Veba bize oradan geliyor; demir perde Guatemala'nın üstüne iniyor" deniliyordu. Halbuki Arbenz yönetiminin ekonomik programı, şöyle özetlenebilirdi: "kapitalist tarım ekonomisini geliştirmek." 1951'de Birleşmiş Milletler'in bir anketi de, Guatemala'nın toprak reformuna en fazla ihtiyacı olan ülkelerden biri olduğunu gösteriyordu. Gelgelelim, geniş çaplı ulusal bir toprak reformu United Fruit'in çıkarlarına ters düşmektedir. United Fruit ise, ABD yönetimi için, Birleşmiş Milletler'e verdiği önergelerden daha çok önem taşımaktadır...

1954'de yoksul köylülere, ünlü tekelin toprakları dağıtılmaya başlanmıştı.

Bu kadarı, artık fazlaydı. Derhal bir senaryo hazırlandı.

YARIN: CIA VE UNİTED FRUİT TARAFINDAN DÜZENLENEN DARBE

SİNEMA HABERLERİ

SİNEMATEK'TE AYIN FİLMLERİ TARTIŞILDI

9 Şubat Cumartesi günü, Sinema Yazarları Derneği —SİYAD—'nin de işbirliği ile, "Geçtiğimiz Ayın Yerli ve Yabancı Filmleri" konulu bir tartışma düzenlendi. "Kıyamet" ve "Almanya Acı Vatan" filmlerinin gündeme getirildiği tartışmaya, Hakkı Alacakaptan, Atilla Dorsay, Onat Kutlar ve Sinematek Derneği adına Ahmet Sezerel katıldılar.

SİNEMATEK, "RAİNER WERNER FASSBİNDER" TOPLU GÖSTERİSİ DÜZENLİYOR

Türkiye Sinematek'i 12-17 Şubat tarihleri arasındaki gösteri programını Alman yönetmen "Rainer Werner Fassbinder" toplu gösterisine ayırdı. Bu toplu gösteri, Türk-Alman Kültür Enstitüsü işbirliği ile hazırlandı.

Gösteri programı şöyle:
12.II.1980 salı: Katzelmacher, (1969)
13.II.1980 Çarşamba: Bay R.Amok Neden Koşuyor (1969)
14.II.1980 Perşembe: Veba Tanrıları (1970)
15.II.1980 Cuma: Dört Mevsim Satıcısı (1972)
16.II.1980 Cumartesi: Korku İnsanı Bitirir (1974) saat: 14.00 Effi Biriest (1974) Saat: 16.30
17.II.1980 Pazar: Veba Tanrıları (1970) Saat: 14.00 Korku İnsanı Bitirir Saat: 16.30

Cumartesi ve pazar dışındaki gösteriler saat 18.30'da gerçekleştirilecek..

Rainer Werner Fassbinder, 1946'da doğdu. Liseyi bitirmeden önce okuldan ayrıldı. Bir süre aktörlük dersleri aldıktan sonra, 1967-1968 arası, "action theater"in üyesi oldu. 1968'de "anti-theater"in kurucuları arasina girdi. Bu tarihten itibaren çeşitli televizyon oyunlarını yöneten Fassbinder, 1974-75 arasında Frankfurt'daki Theater am Turm'u yönetti. 1971'den bu yana Tango-film şirketinin sahibidir. "Filmverlag der Autoren", Sinema Yazarları Yayınevi'nin kurucularındandır. Çeşitli ödüller almış bulunan 37 filminin sonuncusu, "Üçüncü Kuşak" adlı filmidir.

Fassbinder, şimdi de televizyon için dizi bir film hazırlamaktadır.

"DÜŞMAN", BERLİN VE CANNES FİLM ŞENLİKLERİNE ÇAĞRILDI

Senaryosunu Yılmaz Güney'in yazdığı "Düşman" filminin baş oyuncuları Güngör Bayrak ve Aytaç Arman...

Çekimi ve stüdyo işlemleri 5 ayı aşkın bir sürede tamamlanan Güney Film'in son yapımı "Düşman" bu yıl Berlin ve Cannes film festivallerine resmen çağrıldı.

Her iki festivale birden katılmak, festival yönetmelikleri açısından mümkünolmadığından, "Düşman"ın, çağrısına daha önce olumlu cevap verilmiş olan Berlin Film Festivali'ne katılacağı bildirildi.

Senaryosunu Yılmaz Güney'in yazdığı filmin, yönetmenliğini Zeki Ökten, görüntü yönetmenliğini Çetin Tunca yaptı. Filmin oyuncu kadrosu ise, Aytaç Arman, Göngör Bayrak, Güven Şengil, Kamil Sönmez, Şevket Altuğ, Ahmet Açan, Hüseyin Kutman'dan oluşuyor.

Üç saat süren "Düşman" sosyal ve ekonomik bunalımların bir taşra aile birimindeki yansımasını anlatıyor.

–DUYURU– AÇIK OTURUM

KONU: Sinema-Edebiyat ilişkileri.
YÖNETEN: Atilla Dorsay
KONUŞMACILAR:
Sinema'dan : Lütfi Akad, Halit Refiğ, Yavuz Özkan,
TYS'den: Aziz Nesin, Bilgesu Erenus, Vedat Türkali
YER: Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu (Harbiye)
DÜZENLEYEN: TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI
NOT: Davetiyeler kapıdan veya TYS Genel Merkezi'nden (Piyerloti Cad. 21/2 Türbe-Çemberlitaş /İST) alınabilir.
TYS üyeleri kimlik kartlarıyla girebilirler.

(Demokrat: 545)

GÖRSEL SANATLAR

GÖRSEL SANATÇILAR DERNEGİ BAŞKANI

CİHAT ARAL İLE KONUŞMA

Namık CEYHAN

Cihat ARAL

—Sayın Aral, Görsel Sanatçılar Derneği'nin kurulması ve amaçları hakkında bilgi verir misiniz?

—Görsel Sanatçılar Derneği Resim, heykel, fotoğraf, grafik, tekstil, seramik alanlarında çalışan sanatçıların demokratik, ekonomik sorunlarını savunmak üzere 1975'de kurulmuştur.

Amacımız üyelerimizin genel olarak örgütlü bir şekilde kültür ve sanatın demokratikleştirilmesi yolunda toplumsal muhalefet işleviyle ve konumuyla birlikte görevini yerine getirmektir.

—GSD'nin geçen yıllarda yaptığı çalışmalar ve bu çalışmaların bir değerlendirmesini yapar mısınız?

—Genel olarak hükümetlerin kültür politikalarına karşı Devlet Resim Heykel sergilerinin demokratik bir yapı kazanmasında önemli adımlar atılmıştır. 1977'de Devlet resim heykel sergisinde GSD olarak katıldık. Bunun sonunda Devlet resim heykel sergisi yönetmeliği, jüri oluşma yönetmeliği ve sanat yapıtlarının güvenceye alınması açısından ileri kazanımlar elde edildi.

Ayrıca üç yıldan bu yana her yıl geleneksel Mayıs sergisi oluşturulmuştur. Bunun yanısıra Uluslararası Çocuk yılında çeşitli kültürel etkinliklere katılındı; Belediyeler Kültür şenlikleri, Kartalşenliği, Çanakkale şenliği, Türkiye çocukları konulu resim yarışması gibi.

GSD, kültür ve sanat yaşamının bilinçlendirmeye ve düşünceye yönelik birtakım ekonomik, demokratik konuların gündeme gelmesinde açık oturum, konferans dizileri düzenlemiştir. En önemlisi TBMM anıt yarışmasıyla ilgili açık oturum. Kamu ve özel kesim yapıtlarında sanat eserlerine yer verilmesi sorununu gündeme getirdik.

—İleriye dönük çalışmalarınız ve gelecekteki amaçlarınızdan söz eder misiniz?

—Bundan sonra da sanatçıların en geniş örgütlü birliğini sağlamak ve bir konfederasyon çatısı altında toplanması doğrultusunda bir adım atıldı.

Kültürel etkinliklerimiz her yıl olduğu gibi sürecektir.

—Üyelerinizin genel olarak sorunları nelerdir?

—Onurlu-özgür yaratma gücünü kendi alanında sürdüremeyen sanatçı kendi mesleği ile yaşamını sürdürmekten öte gizli işsizler ordusuna katılmış değişik mesleklerde çalışarak hayatını kazanıyor, oysa daha özgür düşünce, onurlu yaşam sanatçıya sağlanmalıdır. Temel sorun buysa da yine de sorunlar burjuva düzeninin gerekliğidir deyip sanaçı bu düzene karşı çıkarlarını savunmak durumundadır. Bu da örgütlü bir savaşımın daha iyi bir şekilde verilmesinden geçer.

Bunların yanında yer sorunu, galeri sorunu ve bunun gibi akademik sorunlarımız varsa da bunları olanaklarımız içersinde çözümleyebiliyoruz. İleride bir de yayın organı çıkarma girişimlerimiz sürmektedir.

—Sanatçıların birliği ve aralarındaki dayanışmaları konusunda neler söylersiniz?

—GSD kültür ve sanatın demokratikleştirilmesi, barış ve özgürleşme yolunda tüm demokratik örgütlerle birlikte faşizme taban oluşturan baskıcı güçlere karşı sanatçıların ve sanat örgütlerinin birlikte savaşımını önde gelen görev sayar.

İFSAK 28. sergisini açtı

Ferda VOLKAN

İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği İFSAK perşembe günü 28. sergisini gerçekleştirdi. Sergi Dernek yapısındaki amatör sanatçıların "İstanbul" konulu fotoğraflarını içeriyor.

Doğallığı ve çelişkileriyle İstanbul'dan çeşitli görüntüleri içeren sergide yeralması kararlaştırılan, kitle gösterisi fotoğrafları galeri yöneticilerinin engellemesiyle sergiden çıkarıldı.

Fotoğraflarda kısa süre önce düzenlenen uluslararası yarışmanın teknik açıdan izleri var. Bu fotoğrafi sanatımızın teknik gelişmesinin olumlu bir aşaması olarak görülebilir. En azından kısa sürede bu teknik alıntıların yapılabilmiş olması, ilerideki çalışmalar için umut verici nitelikte.

Fotoğraflarda kompozisyona verilen ağırlığın baskıya verilmediği açıkça görülüyor. Siyah-beyaz baskıda daha titiz çalışılmış olsaydı serginin genel görüntüsü değişirdi. Sanırım.

İFSAK üyeleri sergileriyle ilgili olarak şunları söylüyorlar :

"İstanbul artık bir kent değil, değerleri, karmaşası ve sorunları ile içinde kaybolduğumuz bir büyüklüktür. Tarihin derinliklerinden gelen üstüste yığılmış kültürleri, bir türlü yok edemediğimiz doğal güzellikleri, bir düğüm noktası oluşu ve yurdumuzun tüm sorunlarını en büyük oranda yaşayışı ile İstanbul... Tam olarak kavramak ve anlatmak olanaksız, fotoğraflarımız küçük kesitler getiriyor"

Sergiye katılan İFSAK üyeleri şunlar: Alp Baray, Basri Karabulut, Burhan Aytaç, Cengiz Akduman, Cengiz Karlıova, Cem Atankazanır, Ercan Kabail, Gürcan Çağlayan, İbrahim Akyürek, İlker Suna, İnal Göral, İrfan Seyrek, İnan Ülkü, Kâzım Sarıoğlu, Mehmet Çağlarer, Mehmet Boztaş Mehmet Bayhan, Mustafa Vural, Nazım Timuroğlu, Nilgül Ertekin, Refah Bulmuş, Sarkis Baharoğlu, Salim Okumuş, Sayit Ali Ak, Sevim Önel, Süleyman Vural, Şenay Soydan, Tayanç Sunman...

Yapı ve Kredi Bankası Galatasaray Sanat Galerisi'ndeki sergi 20 Şubat'a dek izlenebilir.

IFSAK'ın 28.sergisi amatör sanatçıların "İstanbul konulu fotoğraflarını içeriyor....

10 TİYATRO SANATÇISI GÖZALTINDA

İstanbul Akademik Sanat Topluluğu'nun, İplik-İş Sendikası Bayrampaşa binasında direnişçi işçiler yararına sergilemekte olduğu Oben Güney'in "Suç" adlı oyununun Sıkıyönetim Güvenlik Güçlerince engellendiği bildirildi.

Yapılan açıklamada, daha önceden izin alınmış olmasına rağmen, oyunun sergilenmesi sırasında müdahale eden güvenlik güçlerinin, seyircileri iki saatlik bir süre dışarı bırakmadıkları ve giderken topluluk üyesi 10 tiyatro sanatçısını da gözaltına aldıkları belirtildi. Ayrıca sanatçıların gözaltına alınış nedenleri ve götürülecekleri yer konusunda hiç bir açıklama yapılmadığı bildirildi.

DOSTLAR TİYATROSU. "KAFKAS TEBEŞİR DAİRESİ"Nİ SERGİLİYOR

Bertolt Brecht'in yazıp, Can Yücel'in dilimize kazandırdığı "Kafkas Tebeşir Dairesi" Dostlar Tiyatrosu tarafından oynanıyor. Yönetmenliğini Mehmet Ulusoy'un yaptığı "Kafkas Tebeşir Dairesi", son anda varılan anlaşma sonucu, 15 şubattan başlayarak dört hafta boyunca, Taksim Venüs sineması'nda sahnelenecek...

Yaşam kavgasında bir güvercin

● Çağdaş kültür ve sanatta iki temel yaklaşım varsa, bunun nedeni iki dünya görüşü, iki değer sistemi olmasından ötürüdür. Yalnız yeryüzü çapında değil, her ulusun kültürü içinde de durum budur. Aslında, bu çatışma hepimizi gerçeğe ve akılcılığın zaferine götüreceği için sağlıklıdır. Habip Aydoğdu da bu çatışmayı sergilediği için gerçekçi ve akılcı yoldadır.

Türkkaya ATAÖV

Habip AYDOĞDU

Goethe'nin Faust'unda simgesel bir sahne vardır: Barış güvercinleri ile Şeytan'ın hizmetinde olan kargalar karşı karşıya gelirler. Bu simge karşıt ilkelerin çatışmasını gösterir. Barış ve ilerleme ile ona karşı olan güçler arasındaki bugünkü karşılaşma herhalde Faust'un yazıldığı geçen yüzyılın ilk yarısından daha şiddetlidir. Ankara'da Yaprak Galerisi'nde "Yaşam Kavgası" resimlerini sergileyen Habip Aydoğdu bu entellektüel savaşımda gerici dünya görüşü ile onun yetersiz kültürüne cephe almış ak bir güvercindir.

Sanatın saptayıcı olduğu kadar, değiştirici bir ödevi de var. Kültür, devrimci oluşumların dışında ve kendi içine kapanık bir süreç olamaz. Tam karşıtı, farklı dünya görüşleri arasındaki kavgada belki de en duyarlı cephedir. Orada da sınıf çelişmesi sanatsal maharet görünümü altında ama düşünce düzeyinde sürer. Habip Aydoğdu ister istemez fırtınalı bir yaşamda sakin sulara çekilmek istemeyen bir sanatçıdır. Ama yarının evrensel barışı da bugün düşün düzeyindeki kavganın çözümlenmesiyle kurulacaktır. Çağdaş kültür ve sanatta iki temel yaklaşım varsa, bunun nedeni iki dünya görüşü, iki değer sistemi olmasından ötürüdür. Yalnız yeryüzü çapında değil, her ulusun kültürü içinde de durum budur. Aslında, bu çatışma hepimizi gerçeğe ve akılcılığın zaferine götüreceği için sağlıklıdır. Habip Aydoğdu da bu, çatışmayı sergilediği için gerçekçi ve akılcı yoldadır. Kültür yaşamımıza getirdiği ağırlık da bundan ötürü sağlıklı sayılmalıdır. Onun da katıldığı çizginin ne denli doğru olduğu sermayeci düzenin içinde bulunduğu bunalım derinleştikçe daha iyi anlaşılacak. Burjuvatoplumlarındayalnız ekonomi ve siyasal yapı değil, kültür de bunalımlı bir döneme girer. Bir değerler çöküşünün varlığını onların ideologları da kabul ediyorlar. Amerikan ve Avrupalı burjuva yazarları da bu noktada şikayetlerle doludur. Ancak, ne bu kültür bunalımı önlenebilir, ne de sanata hemen yansıyan farklılaşma ve çatışma. Bunalımdan çıkış yollarını gösteren sanatın yararını teslim etmek gerekir.

Sermayeci düzen bütün kollarıyla kültürel ilerlemenin yoluna sayısız engeller diker. Kâğıt yokluğu, baskı pahalılığı ve kültürde tekelleşme kapitalizmin, kültürü insana yabancılaştırma genel politikasının ancak somut göstergeleridir.

İnsan ile onun kültür gereksinimi arasındaki bu suni engellerin yıkılmasına Habip gibi sanatçılar yardımcı olacak. Egemen sınıf toplum bilincini etkisi altına alarak kültür yaşamında ileri atılımlara gem vurmaya çalışırken, Habip Aydoğdu gibi sanatçılarımız yalnız kültürel ilerlemeyi donduran güçlere karşı değil, onların kökünde yatan üretim ilişkilerine karşı da savaş verecekler.

Habip Aydoğdu "Yaşam Kavgası" içerikli resimleriyle bu savaşımda yalnızca bir tavır göstermiyor. Sözkonusu bir tavır sorunu olsaydı, tutar bir makale yazar, bir öykü döşenir ya da bir oyun sergilerdi. Onda anlatım yolu içerik kadar önemlidir, çünkü Habip Aydoğdu ressamdır. Çevresine ressamca bakmasını, diyeceğini ressamca söylemesini bilen bir sanatçıdır. Yoksa, tiyatro kurallarını bilmeden sahneye götürülen bir fikir oyun değil, gazete yazısı olurdu. Müzik bilmeden beste yapılamayacağı gibi sanatçının düşünsel tercihi ne olursa olsun, önce o sanatın kurallarını bilmek gerekir. Habip'in desen ustalığı, renk cenneti görülmeye değer. Ben aynı gün iki kez gittim. Sanırım, bu arkadaşta taze bir lezzet var.

Habip Aydoğdu'nun "Yaşam Kavgası" resimlerinden

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

12 — MEHMET BAYRAK

Dedemoğlu, Bedreddin'inkine benzer biçimde noktalanan kendi eylemini başka bir türküsünde şöyle dillendiriyor:

Denizdeyim, deryadayım, göldeyim
Hak saklasın hemen, yaman haldeyim
Şair oldum dört köşede dildeyim
Ben kan ile yoğurmuşum işimi

"Ben de hâlümce Bedreddinem" diyen Bedreddini'lerin eylemi hemen hep kana bulanmış, kan olmuş türküleri. Ama yine de sevgi, umut ve güzel günlere özlem üstüne kurulmuş bu türküler...

KALENDER ÇELEBİ AYAKLANMASI

Yandaşlarınca eylemi şiirleştirilen başka bir ayaklanma lideri de Kalender Çelebi'dir.

Hacı Bektaş Veli'nin soyundan olan Kalender Çelebi, Kanuni döneminde 1526 yılında ayaklanma bayrağını açıp, herkesin eşit ve mutlu olacağı bir dünya vaadettiğinde, yanında 30 binden fazla yoksul köylü buldu. Savaş süresinde bazı önemli başarılar gösterdiyse de, ayaklanmada yer alan bazı küçük beylerin yoksul köylülere ihaneti sonucu yenildi ve öldürüldü.

İşte Kalender Çelebi'nin can yoldaşlarından olup, ayaklanma sırasında kesin bir ölümden kurtulan halk ozanı Koyun Abdal, ayaklanma sonrası duygu ve düşüncelerini şöyle dile getiriyor:

Seni Şaha gider derler
gel gitme güzel Kalender
Atan anan yüzü suyun
Terketme güzel Kalender
(.........)
Yedilmez oldu yedekler
Kurulmaz oldu otaklar
Harb oldu kaldı çıraklar
Gel gitme güzel Kalender
Bölük bölük oldu Beyler
Dikildi sayvanlar tuğlar
Koyun Abdal durmuş ağlar
Gel gitme güzel Kalender

Halk şiirinde bir de "lider-ozan"lar vardır. Bunlar, başkaldırıyı eyleme dönüştürmüş, eylemi sözle bütünleştirmişlerdir. Pir Sultan Abdal, Köroğlu, Dadaloğlu başkaldırıları böyledir.

PİR SULTAN ABDAL'IN BAŞKALDIRISI

Pir Sultan Abdal gibi her alanda Osmanlıyla ters düşenlerin başkaldırıları çetin ve serttir. Bu sertlikte, içinde bulunduğu sosyal ortamın -bu ortam emekçi kesimin ve alevilik felsefesinin oluşturduğu bir ortamdır- ve bağlı bulunduğu siyasal düşüncenin önemli etkisi vardır.

Bu nedenle Pir Sultan, gün gelmiş vezirlerin ve memurların kişiliğinde Osmanlı yönetimine başkaldırmıştır. Osmanlı veziri Hızır Paşa'ya meydan okurken, söylediklerinde mücadeleci, yılmaz, inatçı, inançlı yapısı bütün gücüyle belirir:

Yürü bire Hızır Paşa
Senin de çarkın kırılır
Güvendiğin padişahın
O da bir gün devrilir

Şahı sevmek suç mu bana
Kem bildirdin beni hana
Can için yalvarmam sana
Pir Sultan ölür dirilir

Bize de Banaz'da Pir Sultan Derler
Bizi kem kişi de bellemesinler
Paşa hademine tenbih eylesin
Kolum çekip elim bağlamasınlar

Pir Sultan'ım yaratıldım kul diye
Zalim Paşa elinden mi öl diye
Dostum beni ısmarlamış gel diye
Gideceğim amma yol bozuk bozuk

Pir Sultan, sınıfının ezilmiş insanını beye, efendiye karşı başkaldırmaya iterken, daha da bir amansızlaşır:

Özü öze bağlayalım
Sular gibi çağlıyalım
Bir yürüyüş eyliyelim
Tevekkeltü taâlallah

Açalım kızıl sancağı
Geçsin yezitlerin çağı
Elimizde aşk bıçağı
Tevekkeltü taâlallah

Mervan soyunu vuralım
Hüseyn'in kanını soralım
Padişahın öldürelim
Tevekeltü taâlallah

Pir Sultan, bir başka yerde 'Bunca yattığımız gayrı yeter olsun" deyip, halkı ayaklanmaya çağırır:

Muhammed Mehdi'nin hak sancağını
Çekelim bakalım nic' olsa olsun
Teber çekip münkirlerin kanını
Dökelim bakalım nic' olsa olsun

Mahluk deccal oldu insan haşarı
Asla bilen yoktur hayırı şeri
Teber çekip şu mağ'radan dışarı
Çıkalım bakalım nic' olsa olsun

Müminleri bir katara düzelim
Gürüh gürüh şu âlemi gezelim
Münkirlerin sarayını bozalım
Yıkalım bakalım nic' olsa olsun

Pir Sultan'a Huda yardım etmez mi
Müminler bağında bülbül ötmez mi
Bunca yattığımız gayrı yetmez mi
Kalkalım bakalım nic' olsa olsun

"Masumlar boğdurur padişahım var" diyen Pir, ayrıca Osmanlı'nın, insanı, insanlığı hor görmesine ve bir hiç yüzünden asmasına başkaldırıyor.

(DEVAMI VAR)

İstanbul grevler ve direnişler kenti oldu

HABER MERKEZİ

İstanbul grevler ve direnişler kenti oldu. Her gün, direnişlere yeni direnişler, grevlere yeni grevler, protestolara yeni protestolar ekleniyor. TEKEL ve Mensucat Santral'da direnişler sürerken, SSK ilaç ve Topkapı Kot işyerlerindeki işçiler de direnişe geçti.

SSK İLAÇ FABRİKASI İŞÇİLERİ GREVE BAŞLADI

Sosyal Sigortalar Kurumu İlaç Fabrikasında greve başlayan işçiler, "haklarımızı alana dek direneceğiz" dediler.

Bugüne kadar ekonomik ve sosyal hak taleplerine sessiz kalındığını belirten işçiler, grev kararını bir ay önce alarak işverene ilettiklerini, olumlu hiçbir yanıt alamayınca da greve gittiklerini söylediler. 76 işçinin çalıştığı işyerinde, herkesin asgari ücret aldığını belirten SSK işçileri, sorunlarını ilettiklerinde işverenden sürekli "sendikanız var, onlar uğraşsın" yanıtı aldıklarını söylediler. Asgari ücret almalarına neden olarak, sendikalı olmalarının gösterildiğini de belirten SSK işçileri, "Grevimiz, taleplerimiz yerine getirilene dek sürecektir" diyorlar.

Öte yandan Sendika görevlisi Vural Sağır, işçilerin haklarını elde etmek için mücadele ettiklerini belirterek, "Biz, işyerimizi tekelci sermayenin teşebüsü olarak görmüyoruz. Ancak işverenin olumsuz direnişi bu greve yol açtı" dedi.

KOT İŞÇİLERİ DİRENİŞTE

Topkapı, Ayancılar Çarşısındaki KOT fabrikası işçileri, işverenin dolaylı lovakt uyguladığını söyleyerek direnişe başladı.

Galatasaray Klübü 2. Başkanı Aytaç Kot'a ait işyerinde 60'ı kadın 100 kişinin çalıştığını belirten işçiler, "İşveren geçen hafta başında fuel-oil yokluğunu gerekçe göstererek hepimize 1 hafta ücretli izin verdiğini bildirmişti. Bir hafta doldu. Şimdi yeni baştan zorunlu izin vermeye kalktı, üstelik süresiz." dediler. İşverenin aynı zamanda "SAKO" adlı bir işyeri açarak, işçilere, "Siz direniş yapsanız da, ben üretimi sürdürürüm" diyen KOT işvereni, geçen hafta fabrikadaki tüm kumaşları jandarma zoru ile boşaltarak işyerini kapama amacını ortaya koymuştu.

İşverenin bu durumu karşısında sokakta kalmakla karşı karşıya olan KOT işçileri, "İşveren kanunsuz lokavt uygulamaktadır. Bu haksız tavra karşı sonuna kadar direneceğiz" diyorlar.

Öte yandan Tekstil Topkapı Şube Başkanı Hayrullah Kendir, "KOT işçilerine uygulanan baskılar, işverenlerin ülke çapında uyguladığı baskılardan soyutlanamaz. Direnen tüm işçilerin kavgaları bizim de kavgamızdır, onlarla dayanışma içinde olacağız" dedi.

TEKEL İŞÇİLERİ DİRENİŞLERİNİ SÜRDÜRÜRKEN, TALEPLERİNİ TEKEL GENEL MÜDÜRÜNE İLETTİLER

Direnişteki Cibali Tekel işçileri, Tekel Genel Müdürlüğüne giderek, işten atılan arkadaşlarının geri alınması ve direniş nedeniyle uğradıkları ücret kaybının karşılanmasını isteyen dilekçeleri, Tekel Genel Müdürüne verdiler.

İşçiler tarafından verilen dilekçelerde özetle şunlar yazılı: "İşyerimizde, Tek—Gıda—İş'le Genel Müdürlük arasında imzalanması gereken toplu iş sözleşmesi, danışıklı bir şekilde, aradan 23 aylık bir süre geçmesine karşın hala imzalanmamıştır. İşyerlerimizde yeniden üretimin başlayabilmesi için Tek Gıda—İş Cevizli şubesiyle, Gıda—İş şubesinin 15.1.1980 tarihli protokolü doğrultusunda, iş akti feshedilen arkadaşlarımız için yapılan işlemin geçersiz sayılmasını, bu sosyal olaydan dolayı idari kovuşturma yapılmamasını ve bu olay nedeniyle uğranılan ücret kaybının karşılanmasını arz ederiz".

Toplu halde Genel Müdürlük binasına gelen işçilere, "Sizi anlayışla karşılıyorum. Ancak beni polisle karşı karşıya bırakıyorsunuz. Burada anarşi istemiyorum. Biz Şube Başkanlarınızla bir toplantı yapıp bu sorunlar hakkında karara varmaya çalışacağız" diye yanıt veren Genel Müdür işçilerden binayı terk etmelerini istedi.

Daha sonra Genel Müdürlük binasından çıkarak, bahçede toplanan işçiler, "Açız ama açlık bizi çökertmeyecek. Açız diye tepemize binmeye kalkışmasınlar. Sonuna kadar mücadele edeceğiz. Bizler milletvekilleri gibi 39 bin lira aylık istemiyoruz. Haklarımızı ve insanca yaşam şartları istiyoruz" dediler.

Bu sırada Tek Gıda—İş ve Gıda iş sendikalarıyla tekel yetkilileri arasında yapılan toplantı sonunda bir açıklama yapan Gıda—İş Başkan yardımcısı, "işverenin isteği iki sendikanın birleşerek sözleşme imzalanması" dedi. Aynı açıklamada, İşçiler tarafından verilen dilekçe de yeralan istekleri kapsayan sözleşmenin imzalanması için hükümet, Tek—Gıda—İş'in onayını şart koştuğu belirtildi.

13 bin TEKEL işçisinin 21 Aralık'ta başlayan direnişi, hala sürüyor.

MIHLACI: "TEKEL DİRENİŞİNİN ARDINDA KASITLI OLAYLAR YARATARAK BU KURULUŞLARI ÖZEL SEKTÖRE DEVRETME OYUNU VAR"

Öte yandan, DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası Genel Başkan Vekili Mehmet Mıhlacı, TEKEL olaylarının vardığı noktayla ilgili olarak yaptığı açıklamada, Başbakan Demirel ve TEKEL Bakanı Ahmet Çakmak'ın, iki aydır süren direnişe karşın, hiçbir şey olmamış gibi işçileri çalışmaya davet ettiğini belirterek şunları dedi:

"TEKEL işçileri en tabii demokratik taleplerini tüm kamuoyuna duyurdukları halde ya TEKEL yetkililerine ve ilgili Bakana duyuramadılar ya da duyması gerekenler TEKEL işçilerinin başka sesler çıkarmasını bekliyor ve bu yolda tahriklerini sürdürüyorlar."

TEKEL direnişinin sürmesine sebep olan mantığının, TARİŞ'te "devlet gücünü gösterebilme mutluluğunu tattığını" söyleyen Gıda—İş Genel Başkanı sözlerini şöyle bitirdi:

"Kasıtlı olaylar yaratarak işçileri sokağa dökme, kamu kuruluşlarını çalışamaz hale getirip zaten yıllardan beri tahrip edip zararlı işletmeler haline getirdiği bu kuruluşları özel sektöre devretme oyunu var.

İşte işin altındaki başka şey bu. TARİŞ'te, Antbirlik'te, TEKEL'de hep aynı ovun."

MENSUCAT SANTRALDAKİ DİRENİŞ SÜRÜYOR

Mensucat Santral'da bir süre önce başlatılan direniş sürüyor.

Haklarını alamadıkları ve işveren tarafından çıkarılan arkadaşlarının geri alınması için bir süre önce direnişe geçen işçiler "Haklarımızı alana kadar direneceğiz, patron ve yanlısı sendikanın baskıları direnişimizi kıramıyacak" dediler. 5500 civarında işçinin çalıştığı Mensucat Fabrikası'nda yakacak yardımı konusunda hiç bir yardım yapılmadıklarını belirten işçiler "Direnişimizin amacı işten atılan arkadaşlarımızın tümünün geri alınması ve hükümetin yaptığı son devalüasyondan sonra karnımızı doyuramayacak hale gelen ücretlerimizin insanca yaşam düzeyine getirilmesidir" dediler.

SUNGUR İŞÇİLERİNİN DAYANIŞMA ÖRNEĞİ

Sungurlar fabrikasında çalışan 470 işçi kendilerine verilen yoğurt ve ekmekten oluşan yemeklerini yemeyerek, halen direnişte bulunan TEKEL işçilerine gönderdiler.

HAFTALIK

(Baştarafı 2.Sayfada)

yor. Doğrudur. Yalnız ne var ki, ülkenin bu hale gelmesinin başlıca nedeni, yani emperyalizme bağımlılık sürdürüldüğü sürece, her yıl demiyoruz, her mevsim ve hatta her ay, ülke yeniden "bu hale" gelecektir ve yeniden "bu tedbirler" alınacaktır.

Ve gene aynı kararlardan sonra, Demirel, "Başka bir çare bilen varsa, söylesin" diyor. Doğrudur, emperyalizme bağımlı sistem içerisinde, başka bir çare olduğunu sanmıyoruz. Yalnız, ne var ki, bu sürekli yinelenen bunalımın her şeyden önce "sistem"in kendisinden kaynaklandığını ve çözümsüzlüğün sistemin kendisinde aranması gerektiğini bilenler, ülkede yıllarca baskı altına alınmış ve susturulmuştur. Ve bugün de öyledir. Demirel, sistem içerisinde çare tükendikçe bunalımın gerçek nedeninin sistemin kendisinde olduğunu bilenler üzerindeki baskısını yoğunlaştırmaktadır. Kimsenin kuşkusu olmasın, emperyalizme bağımlı sistem içerisinde çare yoktur."Çare" dedikleri şey, emekçi halkı daha çok ezecek olan pahalılık ve onun davasını savunanlar üzerinde ağırlaştırılan baskılardan başka birşey olmayacaktır.

Ülkeler, artık, sömürge sisteminde olduğu gibi, toprak olarak işgal edilmiyor ve işgalciler de, sokak başlarını tutan üniformalı sömürgeci askerler değil. Ülkeler, sermaye tarafından işgal ediliyor ve işgal edilen de askeri mevziler değil, gümrükler, ticaret, üretim alanları, fabrikalar ve bankalardır. Emperyalizmin askeri ise, gözlerden gizlenerek daha gerilere, üslere, Akdeniz'e, ve hatta nükleer silahlar olarak emperyalist ülkelerin topraklarına mevzilenmiştir. Demirel iktidarının yeni iktisadi kararları, yabancı sermayenin, ülkeyi işgalini tamamlama planını onaylayan kararlardır. Emperyalizmin temsilcisi IMF'nin dayattığı bu kararları, siyasal ve tarihsel anlamına çevirdiğimizde, orada, adeta yeni bir "Sevr Anlaşması"nın parafe edilmiş ön metnini buluruz. Demirel, bu sorumluluğunun hesabını nerede ve nasıl verecektir, bilemeyiz; ama şunu eklemekte yarar var ki, onu "kerhen" desteklemiş olanlar, ne denli "ağır sanayi" savunuculuğu yaparlarsa yapsınlar, desteklerinden dolayı "kerhen" de olsa bu sorumlulukta payları olduğunu unutmamalıdırlar.

Olaylardan

(Baştarafı 1. Sayfada)

mesine yol vermemişlerdir. Sonra da tüm yoksul İzmir halkı, genci-yaşlısı, kadını-erkeği ile işçilerin yanı başında, faşizmin karşısına dimdik dikilmişlerdir.

Ve onlar sanki İpekçi seminerinin doğurduğu karamsarlığı dağıtmak istercesine "terör ve anarşi" safsataları ile birlikte, Türkiye'nin üstüne çökertilmek istenen bir karanlığı yırtarcasına, faşizme teslim olmayı reddetmektedirler.

TARİŞ'den sonra, İpekçi semineri etrafında kümelenen tüm sorulara, umutsuzluklara, ve karamsarlıklara artık yer yoktur. Faşizme boyun eğmeyen, TARİŞ'i bir zamanki gibi faşist zorbaların egemenliğine terketmeyen işçiler, işçileri yalnız bırakmıyan gençler, Çiğli'nin Gültepe'nin yoksul halkı, analar bacılar bütün bu soruları en açık bir şekilde cevaplamışlardır.

Ve İzmir halkının, İpekçi'nin anısına düzenlenen "Türkiye'de Terör" konulu seminere sunduğu bildirinin mesajı çok sade ve açıktır.

Bu halk faşizme asla teslim olmayacaktır.

Azınlık

(Baştarafı 1. Sayfada)

iç ve dış dengesinin bozulduğunu kaydederek, özetle şunları söyledi:

"Böyle bir ortamda, halen emekçi sınıftan fedakarlık bekleyenler, işçi ücretlerini dondurmak isteyen para babaları ve parlamentodaki yandaşları bu güzel ülkenin bu hale gelmesinde, şahsî çıkarları için yarışmışlardır.

Zamlar İstanbul

(Baştarafı 1. Sayfada)

da yolcu taşıma ücretlerine yapılan zamlara karşı yolcuların tepkisi çeşitli şekillerde sürüyor. Gazetemize gelen bir grup boğaz yolcusu, bir tek hattan topladıkları 400'ü aşkın imza ve protesto dilekçesini daha önce olduğu gibi Vilayete götüreceklerini bildirerek şöyle konuştular:

"Bugün Boğaz hattı yolcularının istemi olan vapur ücretlerinin indirilmesi için devrimciler, emekçi halkımızdan imza toplama kampanyası açtık.

ANKARA'DA GÖSTERİLER SÜRÜYOR

Kızılay—Demirtepe otobüs durağına "Zam zulüm ilkeniz, yıkılacak düzeniniz" yazılı bir pankart asıldı. Pankarta bağlı paketlerin incelenmek üzere emniyet müdürlüğüne götürüldüğü bildirildi.

Ankara'da bütangaz satıcılarının zam isteği ile bir süre önce başlattıkları kepenk kapama eyleminin 10 gün süreyle ertelendiği açıklandı.

TONYA'DA

Trabzon iline bağlı Tonya ilçesinde son yapılan zamlar ve hayat pahalılığı pazar yerinde düzenlenen bir gösteriyle protesto edildi.

Pazar yerinde alışveriş yapan halkın ilgiyle izlediği ve zaman zaman da protestolara katıldığı gösteride "İMF emreder, MC zam yapar" "Zama, Zulme karşı tekyol devrim" gibi sloganlar söylendi.

İzmir'den

(Baştarafı 1. Sayfada)

Çiğli İplik Fabrikası emekçileri ile bölgedeki öteki fabrikaların işçileri oturuyor çoğunlukla. Çiğli İplik Fabrikası işçileri fabrikadaki direnişlerini sürdürürlerken Çimentepe halkı kader birliği etti Çiğli emekçileri ile. Kadın, kız çoluk çocuk yemek taşıdı her gün. Sigara ekmek getirdi sürekli.

Polis, Çiğli İplik Fabrikası'na iki kez denemesine karşın giremeyince yöre halkını sindirmeye yöneldi.

Sabahın erken saatlerinde Çiğli İplik Fabrikası çevresinde gecekondulara, tepelere uzun menzilli silahlar yerleştirildi. Ve kurşun yağdı, ölüm yağdı, Çimentepelilerin üzerine. Panzerler halkın iğreti taş yığıntısı barikatlarını kolay aştı. Evlere dağıldı polisler. Çığlıklar ve feryatlar. Sürüklenerek çıkartılan gencecik kızlar, genç delikanlılar, yaşlı emekçiler, analar, bacılar ve çocuklar. Halkın üstüne kalkan panzerin önünden kaçamıyor 10 yaşındaki Emine. Ayaklarını eziyor panzer.

Çimentepe yine de yılmıyor, sahip çıkıyor yaralılarına, polisin alıp götürdüğü yakınlarına.

TARİŞ'TE DİRENDİK DİRENECEĞİZ.

Çimentepe halkı aynı gün kesti Çiğli yolunu, kurdu barikatlarını. Genç bir kız sesi yükseldi topluluğun arasından. "TARİŞ'te direndik, direneceğiz." Kısa sürede asker geldi yeniden. Çiğli yolunu kesen halkı çember içine aldı. Halk olayın etkisinden kurtulamamış.

İPLİK EMEKÇİLERİ KARARLI

Çiğli İplik Fabrikasında günlerdir nöbetteki işçiler daha birikimleniyor baskınla. Ve fabrika duvarları sloganlarla doluyor. Lastikler yakılıyor havaalanına giden fabrika önünde. Ertesi gün de barikatlar ateşleniyor. Birbiri ardına patlayan barikattaki bütangaz tüpleri gerginliği artırıyor. Asker yangının sönmesini bekliyor.

Greyderler harekete geçiyor. Çevrede komando askerler. İtfaiye aracı köpük sıkıyor. Fabrikadaki nöbetçi işçilere sesleniyor askeri birliğin komutanı binbaşı "Nasıl olsa gireceğiz içeri, gerekirse dördüncü ordu gelecek. Polis te gelmedi bu kez daha ne istiyorsunuz?

Ve çekiliyor asker. Geri gelmek üzere kaldırıyor kuşatmayı. İşçiler Demokrat muhabirini alıyor yalnız aralarına. Ve başlıyor soru yağmuru "Neler oluyor dışarda?" diye başlıyorlar söze. Ve ekliyorlar "Yazın bunları. Yazın baskıyı zulmü. Ölümü yazın. Bizi yazın. Direnişimizi yazın. Aylarca yetecek erzakımızı yazın. Bizi ezmden buraya giremeyeceklerini yazın. Kararlılığımızı yazın. Özlemimizi ve hasretimizi yazın özgürlüğe ve geleceğe."

TARİŞ'te yeni

(Baştarafı 1. Sayfada)

TARİŞ işyerlerinin bugünden itibaren açılacağı ve üretime başlanacağı bildirildi.

Gürün'ün "Direnişe katılan işçileri saptamak ve işten çıkarmak için üretime ara verildiğini" açıklaması üzerine işçilere verilen bir haftalık zorunlu izin bugün sona eriyor. Zorunlu izinin bitmesi üzerine İncir İşletmesi, İncir Depoları Şefliği, Alkol Fabrikası, Kolonya Fabrikası, Tahta Kutu Fabrikası ve 3. Nolu hizmet binasında bugün yeniden işbaşı yapılması için işçilere çağrı yapıldı. 1 ve 2. nolu üzüm işletmeleri ile, Çiğli İplik Fabrikası, pamukyağı kombinası, tamir atölyesi, pamuk işletmesi ve 2 nolu hizmet binası işçilerine ise bugün işbaşı yapmaları için herhangi bir çağrıda bulunulmadı. Çağrı yapılmamasına karşın tüm işçilerin bugün işbaşı yapacağı bildirildi.

BORNOVA'DA ESNAF DÜKKANLARINI AÇMADI

Bornova semtinde TARİŞ işçilerinin direnişini desteklemek amacıyla esnafın büyük çoğunluğunun dün dükkanlarını açmadıkları bildirildi. Semtin çeşitli yerlerine de "TARİŞ işçilerinin yanındayız" "TARİŞ'te faşistlere yer yok" şeklinde pankartların asıldığı görüldü.

Sezgin: 6 bin 300

(Baştarafı 1. Sayfada)

vergi alınacağını bildirdi.

Maliye Bakanı İsmet Sezgin yeni hazırlanan Vergi Kanunu tasarısını başbakanlığa sundu. Vergi Kanunu tasarısının başbakanlığa sunulması üzerine dün bir açıklama yapan Maliye Bakanı Sezgin, "Vergi kanunlarımızda on yıla yakın süredir hemen hemen hiç değişiklik yapılmamıştır. Bu durum bir yandan vergi sistemimizin etkinlik ve verimliliğini geniş ölçüde azaltmış, bir yandan da büyük oranlara ulaşan enflasyon nedeniyle vergi adaletini büyük oranda zedelemiş, ücretliler yönünden vergi yükünü tahammül edilmez boyutlara ulaştırmıştır" dedi.

Maliye Bakanı Sezgin, dar gelirliler için öngörülen yeni tedbirlerden bazılarını şöyle açıkladı:

Asgari Ücret Gelir Vergisi dışında bırakılmıştır. Gelir Vergisi'nde halen iki çocuklu evli bir mükellef için toplam yıllık 6 bin 120 lira olan geçim indirimi ve özel indirim miktarları yeni düzenlemeye göre, bugünkü asgari ücretin yıllık tutarı olan 64 bin 800 liranın da üzerine çıkarılmakta ve 75 bin 600 liraya yükseltilmektedir. Bu durumda aylık ücreti 6 bin 300 lira olan evli 2 çocuklu bir kişi hiç vergi vermeyecektir.

Gelir Vergisi tarifesi yeniden düzenlenmiş ve vergi yükünün adil dağılımını sağlamak üzere iyileştirilmiştir. Vergi oranları 10 milyon liraya kadar olan gelirlerde yüzde 75'e yükselmektedir

Senatör Kafaoğlu

(Baştarafı 1. Sayfada)

çede gelirler ve giderler çok dikkatli olarak dengelenmelidir. Artan enflasyonu frenlemek için vergi kanunlarında düzeltmeler yapılmazsa arz talep dengesindeki bozukluğu düzeltmenin ve enflasyonu tutmanın imkanı kalmaz" şeklinde konuştu.

ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ ÇIKMALIDIR

Adnan Başer Kafaoğlu, asgari geçim indiriminin, asgari ücret düzeyine çıkartılması konusunda bütün partilerin söz verdiğini hatırlattı.

"Bu konuda biz bile söz verdik, bunu çıkartmamaya ne hükümetin ne de Meclis'in gücü yeter. Bütün millet bunu bekliyor" dedi ve enflasyona set çekmek için hükümetin gerekeni hızla yerine getirmesini önerdi."Bu operasyon zorunlu ve kaçınılmazdı. Şimdi vatandaşın yıl sonundaki infiali bunun 10 misli olurdu" şeklinde konuşan Kafaoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü

"Artık dünyada sübvansiyon diye bir olay kalmamıştır. Sübvansiyonu kimin için yapacaksınız, bu sorulmaktadır. Eğer dar gelirliler için yapacaksak, şimdiye kadar yapılan subvansiyon dar gelirlilerin geçim sıkıntısını artırmaktan başka bir işe yaramamıştır. O nedenle dar gelirliler için doğrudan doğruya gelirlerini düzeltecek işlemler yapılmalıdır. Öbür konularda o piyasanan arz-talep dengesi gözönüne alınmalıdır. Fiyat desteği yoluyla sübvansiyonlar kalkmıştır."

DEFLASYON OLUR

Kontenjan grubu adına konuşan Adnan Başer Kafaoğlu, dünyaca tanınmış bir uzmanın Türkiye'deki Vergi Yasası'nı incelediğini, ve kendisine "o kadar çok vergi koymuşsunuz ki hiç bir şeyi eksik bırakmamışsınız, hatta çok fazlası var. Ama Allahtan ki bunları tahsil edemiyorsunuz.

Tahsil ederseniz deflasyon olur" şeklindeki vergi adaletsizliğinden söz ettiğini bildirdi. Kafaoğlu, "bu hükümetin yapacağı iş vergi dairelerinde derhal reform hareketine girişmesidir. Vergiler ıslah edilmelidir. Vergi Yasası yeniden düzenlenmelidir" diyerek bütçenin Anayasa'ya aykırı olarak Meclislerden geçtiğini hiç bir hükümetin muhasebeyi-umumiye kanununa uymadığını kaydetti.

TARİŞ...TARİŞ..

(Baştarafı 1. Sayfada)

çok sayıda işçi yaralandı. 100'e yakın işçi gözaltına alındı. Çiğli İplik Fabrikası'nda ise, polisin fabrikaya saldırması üzerine kapıları içerden kaynaklandı. Ancak pencerelerden içeri giren jandarmalar 100 işçiyi gözaltına aldı. Bu olayı protesto etmek isteyen Çiğli halkı yolu kesti, saat 12.00 sıralarında fabrikadan dönen polis aracı yaylım ateşine tutuldu. Çıkan çatışmada 3 kişi yaralandı. Polis Çimentepe ve Cumhuriyet mahallesinde geniş çapta operasyonlara girişti. 1. Nolu Üzüm Kombinası'nda çıkan çatışmada 40 işçi yaralandı 3 kişi gözaltına alındı.

Bunun üzerine, Pamuk depoları, 2. Nolu Üzüm Kombinası, Zeytinyağı ve Pamukyağı kombinaları, 1—2 ve 3 numaralı kombinalarda çalışan 11 bin işçi direnişe geçti. Bu olaylar üzerine Gültepe Belediyesinde çalışan 260 işçi saat 13.00'de direnişe başladı.

23 OCAK

23 Ocak'ta bu olaylar üzerine, polis TARİŞ'e yeniden baskın düzenledi, Bir gün önceki olaylarda gözaltına alınan 600 işçiden 200'ü salıverildi. TARİŞ operasyonu sırasında tüm işletmelerde direniş sürerken TARİŞ işçilerine yapılan saldırıyı protesto etmek amacıyla gösteri düzenleyen Ege Üniversitesi öğrencileri polisin saldırısına uğradı. Bu arada İzmir Valisi operasyonun "halkın huzunu sağlamak" için yapıldığını söyledi.

Ege Üniversitesi'nde çıkan çatışmada 83 öğrenci yaralandı, 200 öğrenci gözaltına alındı. Öğrenciler üç günlük boykot kararı aldılar. Operasyonu Kahramanmaraş katliamı sırasında, Kahramanmaraşta Emniyet Müdürü Yardımcısı olarak görev yapan Hüsnü Işıklı'nın yönettiği öğrenildi.

TARİŞ'e bağlı tüm ünitelerde işçiler direnişe geçti. Vali, TARİŞ'e yapılan saldırıyı savundu. DİSK Genel Başkanı Başbakan'a telgraf çekti. Birçok sendika ve demokratik kitle örgütü, TARİŞ işçilerinin uğradığı haksız saldırıyı kınayarak dayanışmalarını belirttiler. Adalet Partisi'de TARİŞ'in kapatılmasını istedi.

TARİŞ olayları İstanbul'da ve birçok ilde de direnişlerle desteklendi

25 OCAK

25 Ocak'ta, İzmir'de işçiler iki saat süreyle işi bıraktı

Kahramanlar semtindeki Yağ Kombinası'nda çalışan işçiler gece ve sabah erken saatlerde yola variller koyarak yolu kestiler ve gösteri yapıtlar. İstanbul'da ise, İTÜ öğrencileri TARİŞ İşçilerini destekleme boykotu yaptı.

26 OCAK

26 Ocak'ta, İzmir'de Demokrasi Mücadelesi miting ve yürüyüş yapıldı. Mitinge yüzbini aşkın işçi, emekçi, devrimci, yurtsever, demokrat katıldı ve sık sık TARİŞ işçilerini destekleyen sloganlar atıldı. İstanbul'da ve diğer illerde de TARİŞ'i destekleyen gösteriler düzenlendi, pankartlar asıldı.

6 ŞUBAT

6 Şubat'ta direnişe katılan işçileri işten çıkartmak için TARİŞ fabrikaları, iki işletme dışında kapatıldı.

8 ŞUBAT

8 Şubat'ta, Ege bölgesinde çalışan tüm işçiler, TARİŞ üzerinde oynanan oyunları kınamak ve TARİŞ işçileriyle direnişlerini yükseltmek için, genel greve gittiler. Aralarında Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten'in de bulunduğu çok sayıda kişi gözaltına alındı. Gültepe, Buca ve Altındağ'da bazı küçük esnaf TARİŞ işçilerini desteklemek amacıyla dükkanlarını kapattılar. İstanbul ve diğer illerde de, TARİŞ işçilerinin direnişini desteklemek amacıyla, esnaf ve halk çeşitli gösteriler düzenlediler.

7 ŞUBAT

7 Şubat'ta, TARİŞ'in bazı işletmeleri polis tarafından boşaltıldı, çıkan olaylarda elli kişi yaralandı, altı yüz kişi Atatürk Stadyumuna kapatıldı.

9 ŞUBAT

9 Şubat'ta genel grevde gözaltına alınan 160 işçiden 157'si salıverildi, 3'ü tutuklandı. Direniş ve işçi çıkarmalar sürdü. Gültepe'de gözaltına alınan Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten İzmir Devlet hastanesine kaldırıldı.

10 ŞUBAT

10 Şubat'ta da TARİŞ işçileri direnişlerini sürdürdü. İzmir'de direnişi desteklemek amacıyla kentin çeşitli yerlerine pankartlar asıldı ve esnaf dükkanlarını açmadı.

11 ŞUBAT

11 Şubat'ta TARİŞ İplik Fabrikası'nın polis tarafından boşaltılmak istenmesi, Çimentepe semtinde de halkın güvenlik görevlilerine karşı koyması sırasında gözaltına alınan 500 kişi hakkında soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi. Soruşturmanın tamamlanmasından sonra dosyanın savcılığa teslim edileceği açıklandı. Çimentepe semtinde güvenlik görevlileri ile çıkan çatışmada yaralanan 17 yaşındaki Cemil Oral'da kurtarılamayarak öldü. Ege Üniversitesi öğrencileri, TARİŞ'te girişilen operasyonları ve güvenlik görevlilerinin tutumunu protesto etmek amacıyla sınavlara girmediler.

Öte yandan ODTÜ öğrencileri "TARİŞ işçilerine yönelen baskı ve kıyımı, TARİŞ'in faşistleştirilmesi girişimlerini protesto etmek" için derslere girmeyerek Atatürk anıtı önünde forum yaptılar. TARİŞ olaylarını kınayan konuşmalar sırasında, güvenlik kuvvetleri 8 bin öğrenci ve 1000'e yakın ODTÜ işçisine müdahale etti. Kısa sürede çatışmaya dönüşen ve güvenlik kuvvetlerinin silah kullandığı olayda, öğrenciler taş ve sopalarla karşı koydular. TARİŞ olayları Kayaş semtinde de 150 kişilik bir grup tarafından protesto edildi. Ankara'nın birçok bölgesinde ve Ankara Belediyesi'nde de zamlar ve TARİŞ işçileri üzerindeki baskılar protesto edilerek "yiğit TARİŞ işçilerinin yanındayız" dendi. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk "Üretimi sürdürmekte direnen işçiler üzerine ancak düşman kuvvetlerine karşı kullanılabilecek savaş yöntemleriyle saldırıldı" dedi.

DEVRİMCİ METAL-İŞ'İN

(Baştarafı 1. Sayfada)

Açıklamada şöyle denildi:

"Sendikalara yönelen yeni baskılarla birlikte suçlu yaratmak peşinde koşanlar gerekçesiz olarak 23 kişiyi savcılığa çıkartmadan tutmaktadırlar. Son aldığımız habere göre sıkıyönetim bizimle ilgili değil diye kabul etmemiş, emniyet de suçları olmadığı için ne savcılığa çıkarıyorlar ne de serbest bırakılıyorlar. Sendikalara yönelen baskıları protesto ediyor, arkadaşlarımızın bırakılmasını istiyoruz.

Kars, açık hava

(Baştarafı 1. Sayfada)

Şube başkanlarına yapılan saldırının YSE ve Toprak İskan işyerlerini faşistleştirme hareketinin bir parçası olduğunu belirten Acar, açıklamasında daha sonra şu görüşlere yer verdi:

"Kars'da polisinden valisine ve YSE Müdürüne kadar tüm devlet organları faşist saldırganların koruyucusu ve destekçisi durumundadır. Kars'da son günlerde yoğunlaşan terör olaylarının tek nedeni faşist parti militanlarının devlet kadrolarına doldurulmuş olmasıdır."

Kars'da büyük oyunlar tezgahlanıyor. Kars'ı ilerici ve devrimciler için bir açık hava hapishanesine dönüştürmek istemektedirler. Saldırılar işçileri yıldırmayacaktır. Olayların sorumlusu hiç kuşkusuz Kars Valisi, Emniyet Müdürü ve YSE Müdürü olacaktır."

Diyarbakır'da yolda yapılan bir aramada, üzerinde silah bulundurduğu gerekçesiyle Baysen Diyarbakır Şube Başkanı Abdullah Yasak gözaltına alındı ve tutuklandı.

Baysen Genel Merkezi tarafından yapılan yazılı açıklamada Abdullah Yasak'ın gözaltına alınması kınandı ve "sözleşme görüşmelerinin başlayacağı şu günlerde saçma bir tutumla sendikacıların tutuklanmasının özünde, bunalımın işçilerin omuzlarına yükletilmek istenmesine ve bu yükü taşımayacağız diyenlerin susturulmasına yönelik olduğunun bilincindeyiz" denildi.

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 3.Sayfada)

konusunda ilişkilerin gerginleştirilmesine karşı bir tutum içinde görünmüştür.

Demirel'in bu ifadelerinden kendisine sunulan bir görüşler bütününe ilişkin bir değerlendirme yaptığı anlaşılıyor. Bu görüşlerin ne olduğu ise 1979 başında yapılan quadeloupe Zirvesi'nden bu yana hemen hemen bellidir. Türkiye'ye dış yardım yapılmasının koşulu olarak, değişen Orta Doğu dengeleri içinde emperyalizmin çıkarları doğrultusunda etkin görevler alması dayatılmaktadır. Yani Türkiye'den ABD emperyalizminin Orta Doğu'daki çıkarlarına "gönülden bağlı" bir dış politika izlemesi istenmektedir. Görünen odur ki, dış kredi bulabilmek için emperyalizme ekonomik açıdan ardına kadar açılan kapılar yetmemekte, ayrıca Sovyetler'i tehlike ilan ederek, soğuk savaş kışkırtıcılığında başrolü oynamak, Orta Doğu dengesinde Mısır—İsrail ikilisi saflarında açıkça yer almak, İran'a uygulanabilecek ambargo veya müdahaleye yardımcı olmak vb. de gerekmektedir.

İşte bunlar yapılabilirse, yani emperyalizmin sütçüsü ve manavı olmanın yanı sıra politik alanda da doğrudan maşası olunabilirse, o zaman yüklü bir "yardım" paketi sağlanabilir. Yoksa geçen yıllarda olduğu gibi, emperyalizmin gıdım gıdım verdiği kredilere razı olunması kaçınılmaz görünüyor.

NE ALIRSAN 12.5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 08 15 Yıl: 11 Sayı: 3292/50

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 900.— 6 aylık 1800.— 1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 2250.— 55 DM. 6 aylık 4500.— 110 DM. 1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (sut. cm)	400.—TL
Devam sayfaları (süt-cm)	450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm)	320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700.—TL
Yayın ilanları...	400.—TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	10.—TL

İLAN REKLAM BUROSU Cumhuriyet Cad. No: 87/5 Elmadağ-İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

AET'YE TAM ÜYELİK İÇİN NE DEDİLER?

Son haftalarda yoğun olarak tartışılan bir konu da Demirel Hükümeti'nin, Ecevit Hükümetinin gündeme getirdiği AET ile ilişkilerin dondurulması önerisini geri alıp, AET'ye tam üyelik için başvurmaya yönelmesidir. Bu konuda farklı yaklaşımlar sözkonusudur. Bu farklı yaklaşımları yansıtabilmek amacıyla, Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar'a, eski Devlet Bakanı CHP Milletvekili Hikmet Çetin'e, ODTÜ öğretim üyesi Çağlar Keyder'e, Tüm İktisatçılar Birliği eski Başkanlarından ve SDP Genel Sekreteri Aydın Köymen'e bu konuda aşağıdaki üç soruyu yönelttik.

Öte yandan yararlı olacağı inancıyla İstanbul Ticaret Odası Başkanı Nuh Kuşçulu'nun 8 Şubat tarihinde basına yaptığı açıklamayı da sunuyoruz.

- ECEVİT HÜKÜMETİ DÖNEMİNDE GÜNDEME GETİRİLEN AET İLE İLİŞKİLERİN 5 YIL SÜRE İLE DONDURULMASI ÖNERİSİNİ NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ? BUNA NEDEN GEREK DUYULDU?
- DEMİREL HÜKÜMETİ DÖNEMİNDE BU ÖNERİNİN GERİ ALINMASINI NASIL YORUMLUYORSUNUZ?
- TÜRKİYE AET'YE ÜYE OLMALI MIDIR? NEDEN?

ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ – 1

ODALAR BİRLİĞİ GENEL BAŞKANI MEHMET YAZAR:

Türkiye'yi 20 yıl önce AET ile sıkı ilişkiler kurmaya sevkeden sebepler bugün, her zamankinden daha çok geçerlidir

Mehmet YAZAR

AET'ye tam üyelik konusunda ilk önce sermaye kesiminin görüşlerini yansıtabilmek amacıyla Odalar Birliği Genel Başkanı Mehmet Yazar'dan sorularımızı yanıtlamasını istedik. Mehmet Yazar bize İktisadi Kalkınma Vakfı Yüksek Koordinasyon Kurulunun (*) 1 Eylül 1979 tarihinde İstanbul'da yaptığı ve kendisinin de katıldığı bir toplantıda alınan kararları ileterek; o günden bu yana bu konuda görüşlerinin değişmediğini bildirdi. Aşağıda bu kararları sunuyoruz.

İktisadi Kalkınma Vakfının Yüksek Koordinasyon Kurulu, 1 Eylül 1979 tarihinde İstanbul'da yaptığı toplantıda, Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasındaki ilişkilerin bugün içinde bulunduğu durumu incelemiş ve oybirliği ile şu sonuçlara varmıştır:

1. Türkiye'yi yirmi yıl önce Avrupa Ekonomik Topluluğu ile yakın ve sıkı ilişkiler kurmaya sevkeden sebepler bugün, her zamandan daha çok geçerlidir.

2. Toplulukla, ona katılma amacını güden bir ortaklık kurmayı öngören Ankara Anlaşması ile, kurulan ortaklığın geçiş döneminin şartlarını tesbit eden Katma Protokol Türk parlamentosu tarafından onaylanmış ve böylece, Türk hükümetlerinin yapmış olduğu ekonomik ve siyasi tercihler, milli iradenin belirlenmesiyle katileşmiştir.

3. Topluluğa tam üye olarak katılmanın din, nars ve kültürümüzün bir Avrupa potasında eriyip kaybolmasına sebep olacağı endişelerini bizzat topluluğun yirmi yıllık uygulaması doğrulamamaktadır. Bu uygulama içinde topluluğu teşkil eden ulusların kendi mezhep, nars ve kültürlerine gitgide daha kuvvetle sahip çıktıkları şüphe götürmeyen bir gerçektir.

4. Ortaklık anlaşmalarının ihtiva ettiği çeşitli korunma mekanizmalarına ve bunların kuvvetlendirilmesi imkânlarına rağmen, Türk sanayiinin ileri endüstrilerin rekabeti karşısında savunmasız kalıp çökeceğinden kuşkulanmanın da gerçekçi olmadığını gene bugüne kadarki topluluk uygulaması ispatlamış, korkulanın aksine, sanayi daha zayıf durumda olan üye ülkelerin kısa sürede bu alanda büyük bir gelişme gösterdiklerini ortaya koymuştur.

5. Topluluğa Akdeniz bölgesinden olan son katılma ile, kısa bir gelecekte bunu izleyecek olan diğer katılmaların beraberlerinde getireceği yeni siyasi ve ekonomik şartların mevcut dengeyi değiştirmesi kaçınılmaz olacaktır. Bu değişmenin ileride, Türkiye'nin sahip olduğu Avrupa Ekonomik Topluluğuna katılma hakkını kullanamamak durumuna düşmesine sebebiyet vermesinden ciddi olarak endişe etmek gerekir.

6. Türkiye'nin yalnız Dokuzlarla değil, tüm batı ile ilişkilerinin geleceğini ilgilendiren bu konuda topluluktan normal müzakere ortamında etkili ve hukuki değer taşıyan teminat sağlayabilme imkânlarının hemen hiç mevcut olmadığı anlaşılmaktadır. Sorun, çözüm bulma sorumluluğunun topluluğa bırakılmasıyla yetinilemeyecek kadar hayati ve acildir.

7. Bu sebeple, son katılma anlaşması çerçevesinde tam üyeliğin bütün hak ve yüklenimleriyle yürürlüğe gireceği 1 Ocak 1971 tarihinden önce, Türkiye'nin topluluğa tam üye olması amacıyla müzakere açılması için topluluk makamlarına gerekli müracaatın yapılması zaruri olmuş bulunmaktadır.

8. Türk özel sektörünün bir bütün olarak üzerinde mutabık kaldığı bu görüşün yetkili makamlarımızın bilgisine Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanlığınca sunulması kararlaştırılmıştır.

(*) İktisadi Kalkınma Vakfı Yüksek Koordinasyon Kurulu üyeleri şunlardır: Feyyaz Berker, Nejat Eczacıbaşı, Şinasi Ertan, Adnan Başer Kafaoğlu, Jak Kamhi, Saadettin Karacabey, Vehbi Koç, Nuh Kuşçulu, Halit Narin, Basri Öztekin, Dündar Soyer, Mehmet Yazar, Cahit Aydoğan, Nurullah Gezgin, Sakıp Sabancı.

SDP GENEL SEKRETERİ AYDIN KÖYMEN:

AET'ye katılınmasını savunanlar, AET'yi Türkiye kapitalizminin sürdürülmesinde ana sigorta olarak görenlerdir

Aydın KÖYMEN

1 Türkiye'de, AET'ye katılınmasına özellikle ideolojik planda birbirinin tam zıddı olan iki hareket karşı çıkmıştır, çıkmaktadır.

Başlangıçtan itibaren AET'ye karşı çıkan sosyalist hareket, AET'ye katılınmasının Türkiye'yi bir tabi ülke durumuna getireceğini, Türkiye'de emperyalizmin en ileri düzeyde kurumlaşması anlamına geleceğini görmüştür.

AET'ye karşı çıkan şeriatçı-mukaddesatçı akım ise, meseleyi bir din-kültür sorunu olarak görmüş, AET'ye katılınmasını, Türkiye'de müslümanlığın yok edilmesi sürecinin başlangıcı olarak nitelmiştir.

AET'ye katılınmasını savunanlar ise, AET'yi Türkiye kapitalizminin sürdürülmesinde bir ana sigorta olarak görenlerdir. Ve CHP'de bu savunucuların içindedir. Ancak, AET ile ilişkilerde her zaman ağırlığını duyuran bu siyasal tercih dışında, AET ile ilişkiler, egemen sınıflar açısından da ekonomik düzeydeki şu sorunsalı daima gündemde tutmuştur: AET'ye katma protokulla verilen tavizler altındaki kapitalist ekonomik gelişme, bu tavizler olmadan gerçekleştirilebilecek ayni doğrultudaki gelişmeden daha yüksek olabilecek midir? Görüldüğü gibi sorun, devletin Türkiye'deki geleneksel rolünü devam ettirip ettirememesi ile yakından ilgilidir. Eğer devlet, dışa bağımlı, montajcı sanayii, katma protokol v.s'ye gerek kalmadan ayakta tutabiliyor ve geliştirebiliyorsa, AET ile ekonomik ilişkiler pazarlık konusu yapılabilir. Katma protokol askıya alınabilir.

İşte Ecevit hükümeti, kendisinde bu rolü sürdürebilecek bir güç vehmetmiştir. Kendisinin iktidara gelmesiyle, devletin iç ve dış itibarının artacağı yolunda ortaya attığı dayanıksız iddianın tutsağı olmuştur. Ve bu körlük içinde de, AET ile ekonomik ilişkileri beş yıl süreyle dondurarak yeni bir ilişki düzeyi oluşturabileceğine inanmıştır. Sanıyorum ki, Ecevit hükümeti iş başında kalsaydı, gerçeğin dayatması karşısında bu öneriden vazgececek ve bu gün Demirel hükümetinin gelmiş olduğu noktaya eninde sonunda varacaktı.

2 Demirel, gerçeği görmüştür.

de uzun yıllardan beri direnilen "devlet desteğinde kapitalist gelişme" modeli iflas etmiştir. Bu modelde ısrar edilmesi, kapitalizmin varlığını da tehlikeye düşürecektir. Şimdi devletin rolü, siyasi planda alınacak tedbirlerle (ki alınmaktadır), özel teşebbüse istediği gibi at oynatabileceği, kapitalizmin acımasız yasalarının en ilkel biçimiyle hükmünü sürdürebileceği bir ortam yaratmak ve bu ortamı korumaktır. Buna karşılık da özel teşebbüs, devlete ekonomik bakımdan yük olmama fedakarlığını göstermelidir.

Peki, devletin ekonomik faaliyetlerini asgari düzeye indirmesiyle doğacak boşluğu kim dolduracaktır? Özel teşebbüs "ben" diyemiyor. Bunun için de yabancı sermayenin hiçbir sınırlama olmadan imdadına koşmasını ve tekelci batı sermayesiyle bütünleşme sürecinin hızlandırılmasını istiyor. Son günlerde, AET'ye tam üyelik yolunda hükümetin yoğun bir çaba içine girmesinin ardındaki gerçek, işte budur.

3 Türkiye AET'ye kesinlikle üye olmamalıdır. Bu talep, aslında Türkiye emekçi halkının uğrunda her türlü mücadeleyi göze alması gereken bir talep olmalıdır.Zira, AET üyeliği, Türkiye kapitalizminin kendini yeniden üretebilmesi için önemli bir destektir. Kapitalizmin ise emekçi halka ne getirdiği, ondan neleri alıp götürdüğü ortadadır. AET üyeliğine karşı yoğun bir propagandanın başlatılması, bu gün tüm sosyalist, ilerici, yurtsever kişi ve kuruluşların bence acil bir görevidir.

YARIN
Hikmet ÇETİN
Çağlar KEYDER

TV KÖŞESİ

Dizi filmlerin mantığı ve Charlie'nin Melekleri

Televizyonda bir kaç yıldır boy gösteren ve kime ne verdiği belli olmayan ABD yapımı dizilerden biri de Charlie'nin Melekleri.

Esrarengiz bir şef ve üç güzel kız bütün kötülükleri yok ediyor. Başarılması güç birçok işi kolaylıkla başarıyor. Binlerce lira ödenip her hafta ekrana getirilen dizinin bütün bölümleri böyle kısaca özetlenebilir.

Filmin teknik açıdan eleştirilecek bir yanını bulmak çok zor. Eldeki bütün olanaklar kullanılarak çok iyi filmler yapılmış. Ancak sinema tekniğinin çok iyi kullanılmasına karşın, anlamsız yerli filmlerde görülen türden mantıksızlıkları burada da görmek olası.

Bu tip filmlerin amacı artık çoklarınca biliniyor.Günlük yaşamın ağır ekonomik sorunlarından, hızlı ve çarpık kentleşmenin getirdiği psikolojik baskılardan bunalan insanlara güzel evler, güzel kadınlar göstererek oyalamak. Böylece kendisine çok yabancı sorunlarla ilgilenip kendi sıkıntılarını unutmasını sağlamak. Kısaca insanı kendinden ve içinde yaşadığı toplumdan uzaklaştırıp bir yabancı haline getirmek. Türlü sorunlarla iç içe yaşayan insanlar bunları unutup birer Charlie veya birer melek olma kaygısına düşüyor. Kadınlara güzellik ve cinsiyet ögelerini ön plana çıkarıp her işi becerebilecekleri, üstün bir erkeğin yönetimindeki güzel kadınların da üstün işler yapabilecekleri düşüncesi insanlara aşılanıyor.

Hemen her alanda olduğu gibi, TV alanında da tekeli elinde tutan ABD, geri bırakılmış ülke insanlarına bu filmler yoluyla ideolojisini, yaşam biçimini aktarmaya çalışıyor. Böylelikle o ülkelerin halkları önüne tek seçenek koyularak, başka şekilde düşünmeleri, başka yollar aramaları önlenmiş oluyor.

Kitleleri eğitmekte en önemli araçlardan biri olan TV somut gerçekleri kitlelerin gözleri önüne serdiği ölçüde olumlu bir iletişim aracıdır. Ancak egemenliği elinde tutan çevreler bu aracı da kendi çıkarlarına uygun olarak yönlendirmektedirler. Böylece TV bu çevrelerin egemenliğini sürdürmeleri için güdümlenmekte ve sistemi savunmanın en büyük araçlarından biri olmaktadır. Namlusu kitlelere çevrilmiş bir uyuşturma silahı olarak kullanılmaktadır.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 LASSIE

Dizi filmin bugünkü bölümünde, Hank'ın halası Sementa yaşlı köpeğiyle çok uzaklardan gelir. Hank halasının bir kiralık ev bulup orman bölgesine yerleşmesine yardımcı olur.

19.30 LAVERNE VE SHIRLEY

Sürekli filmin "Canım annem" adlı bölümü yayınlanacak. Shirley'in annesi kaliforniyadan yatıyla gelmiştir. Shirley ile annesi arasında çıkan, tartışmayı Laverna düzeltir.

"Özgür" yaşayan iki arkadaşın başlarından geçen birbirinden tatsız, buram buram yoz kültür kokan olayları seyreden bir çocuğun (çünkü yayın saati çocukların da izleyebileceği bir saat) nasıl etkileneceğini kestirebilmek kolay. Charlie'nin Melekleri gibi seks unsurunu kullanarak toplumu uyutmaya yönelik

Dizinin, Nisan ayından itibaren kaldırılacağı söyleniyor. Ancak yerine gelecek olan TV izleyicisinin yakından tanıdığı "Aşk Gemisi"nin ideolojik amacı bundan hic farklı değil.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

Dünya Çocuk masallarından uygulanan bir çizgi film var.

20.45 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK

Mireille Mathieu, Johnny Holliday geliyor ekrana

21.25 CHARLIE'NİN MELEKLERİ

Charlie'nin Melekleri bugün de bir Amerikan futbol takımını tehditlerden kurtarıyor.

22.15 KLASİK MÜZİK

22.45 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER
Gökkuşağı-Müzecilik-Şirket

ÇOCUK GAZETESİ

ASAĞIDAKİ RESİMDE YEDİ TANE YANLIS VAR. BUNLARI BULABİLİR MİSİNİZ?

YANITLAR:
(1.Köpeğin kulağı)(2.Tabürenin ayağı)(3.Köpeğin patikleri)(4.Perde)(5.Masanın altındaki bardak)(6.Çiçeğin biri)(7.Çaydanlığın kulpu)

ÇOCUK OLMAK

Çocuk olmak ne güzel
Ne mutlu bizlere
Eğlendiriyor, güldürüyoruz
Tüm insanları.
Çocuk olmak ne güzel
Hiç kin yok içimizde
Hep severiz birbirlerimizi
Sevgidir hepimizin adı.
Çocuk olmak ne güzel
Oyunlar oynar eğleniriz birlikte.
Kaçışırız her korkudan
Kelebekler gibi
Tüm insanlar bize anne ve babadır
Ne güzeldir birlikte olmak.
Yeşertin bizleri
Sevgi ve kardeşlik duygularıyla
Bizler de büyütelim çocuklarımızı
Kardeşlik dostluk sevgisiyle....

Hacı GÖZCÜ

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

İŞTE !!
ORADA !!

DUR!!
NEREYE GÖTÜRÜYORSUN ?